

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyúltér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1913.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szerda, február 26.

Mai számunk főbb közleményei:

Désy vádjai a főrendiházban.
Zichy János gróf lemondása.
A Gyertyámosi Takarékszövetkezet.
Budapesten keressék Diósy Nusi ellopott ékszereit.
A német kancellár fia uzsorások kezében.
A meggyilkolt köztársasági elnök.
Khuen-Héderváry a nemzeti munkapárt hivatásáról
Fegyházra ítélték az utcai leány rablógyilkosait.
Megkezdődik a leszerelés.
Különvonat a vasúti pénztár fosztogatónak.
Jármay István 168.000 koronás mandátuma.
Tarkaságok.

Cigányvásár.

Írta: Lengyel Zoltán dr.

Andrássy Gyula gróf új alakulást hirdet. A perszonál unióról akarja lemondani a függetlenségi elöb, aztán egyesíteni az egész társaságot. Egy banda, egy nőta, egy karmester. Csak hogy végre ismét ott kezdik, ahol én végeztem ezelőtt hét évvel. Végeztem, mikor láttam, hogy nincs mit kezdeni velük. Amit ír, ahogyan írja: megáll. Érvéle tiszta, azonban a célt sohse éri el. — Indokolom.

Tizenegy évvel ezelőtt röpke íszóként bocsátottam világra: a függetlenségi politika ujjászületésének gondolatát. Nem egy cikkben, de ezerben. Összefoglaltam két röpiratban. Ráműtattam a hibákra akkor. Az egész függetlenségi politika — ahogy van — humbug. Üzlet, — áru nélkül. Program — cselekvés nélkül. Politika — hit nélkül. Eszme — erő nélkül. És így csak erőt fogyaszt. Sorvaszt, de nem alkot. Tömegeket mozgósít, hogy csalódásba vi-

gye. Függetlenséget hirdet, de azt is tönkre teszi, ami van.

Elmondám az egész gondolatot. A függetlenséget nem hirdetni kell, hanem csinálni. Egységesen, alapjából, hittel, önfeláldozással, nemzedékek, ember öltök kitartó, céltudatos, alkotó, szervező munkájával.

A kezdetét tudjuk, végét nem. Ott kell kezdeni, ahol vagyunk. Odáig kell jutni mindig, ameddig lehet. Kockázat nélkül a külső és belső erőviszonyok gondos mérlegelése alapján, az alkalmak ügyes kihasználásával.

Ez a függetlenségi politika nem a 48 politikája. Nem forradalom, nem perszonál unió, nem élet halál harc. Ez a nemzetélet fejlesztésének, szervezésének és a magyarság hatalmassá tételének évezredek, okos, a mai viszonyokhoz alkalmazott, történelmi hagyományokon épülő, a modern világáramlatokba beleilleszkedő egyedül igaz, egyedül szükséges és lehetséges politikája. Az, amit minden győzelmes nemzet csinált. Az, amire kötelezve vagyunk, mert a nemzet tagjaiként születni bátorokodtunk.

Ehhez azonban alapjától kezdve újra kell építkezni. Új nemzedéket nevelni. A politikát nem önmagáért szeretni és csinálni, hanem csak mint eszközt kezelni, az erősebb fejlesztés érdekében, hogy jobb közgazdasági viszonyokat, magasabb kultúrát, acélosabb fajt teremtsünk. Keményebb öntudat, szilárd összetartás és a viszontagságokon győzni tudó erős szervezet kell.

A politika, a hirszolgalat, a társadalmi munka és a gazdasági élet egységes vezetés alatt, biztos kéz irányítása mellett kell,

hogy egy nagy, hatalmas nemzetépítkezés eszköze legyen intézményes alapon.

De nem fejtetem tovább. Falra borsót minek hányjak? Lehetséges-e ez ma? Megérették rá az emberek? Ugy vezették-e a vezérek a nemzetet, hogy sikerülhessen az 1913 ban, ami nem sikerült tíz éven át? Megválthatják-e azok az országot, akik segítettek tönkretenni?

Mert egyebet sem csináltak. Pedig akkor győztünk. Eszünkbe jutott a hatalom. Követett bódultán, gondolkodás nélkül az egész ország. Mint a messiások. A gazdasági élet virágzó állapotban volt. A külpolitika irtózatoss veszélyeket nem rejtett méhében. Nem ment semmi, mert nem mehetett. A nemzet megvolt, de vezérek nem találtattak. Csinálni lehetett volna akármit, kellett volna mindent. Nem csináltak. Azt is tönkretették, amit örökbe kaptak.

Szerelmes szent Atyám! Ma, újból — ma! 1913 ban, azok után, akiket előbb végbevittek, mikor előbb szétmárták Tiszát és a szabadelvű pártot, aztán szétmárták a darabontokat, aztán Kossuthot, Wekerlét, Apponyit, Andrássyt, aztán Héderváryt, most már megint Tiszát, Lukácsot, engem, téged, őket, mindenkit, magyart, tót, németet, oláht, polgárt és szocialistát, keresztényt és zsidót és csak martak, martak, mig minden foguk beletörött! S ma akarja Andrássy az egyesítést?

Jó. Egyesüljenek. De jobb lesz e ezáltal a társaság? Hagyják el a perszonál uniót, ejtsék el az egész függetlenségi szélhámoskodást, hisz már ugyis rég ledobták magukról ezt a tépett foszlányokban lógó ta-

A kártya nem hazudik.

Írta: Krudy Gyula.

Téli este volt a budai házban és Ilona leányasszony kártyát vetett Galambos Máriának.

Mary, — az ypsilon felett két ponttal és tekintélyes farcinkával, — alapjában mit sem változott azóta, mióta egy szál trikóban e indult a világba, hogy táncával, szépségével, ifjúságával ékszert, pénzt és szép ruhát keressen. Pizkos kis szállodai szobákban lakott — a szót kis szobák olyan pontossággal és emlékeztetéssel vonultak végig életén, mint akár a karácsonyok, szilveszterek és más házi ünnepek, amelyeket mint jó családól való leány élete minden körülménye között megünnepelt. Sok kis szálloda szoba volt elraktározva emlékeztetőbe, portások, éjjeli szolgálók, akik a ládát cipelték az állomásra, a hó szakadt, szél süvöltött, szikrák rekedtek a mozdony kéményéből és nagy bundában jött a vasúti kalsuz, amint tovább utazott egyik városból a másikba, hogy ismét táncoljon, férliakra mosolyogjon, kedvet, vagy kedvetlen barátnőkre tegyen szert. Az tán megint egy kis szék szállodai szoba, megint egy gonosztevő külsejű portás, éjjeli szolgáló, aki a markát tartja, todráznó sok mesével, mondánivalóval... Ebben a halálosan megunt életbe, mint orgona hangja az unalmas, hosszuba nyúló misébe belézendőt a kártyavetés. Galambos Máriának semmi sem volt, senkiben sem bízott, csupán a kártyában. A kártya neki soha nem hazudott, megmondta az igazat, tanáccsal szolgált a

jövőre, megvigasztalta a szomorúságban. A füstös kis hotelekben, ahol az artista lányok vándorló saikban meghuzódtak, esténként előadás előtt, vagy késő éjjel előadás után gyakran megkérdezte Galambos Mária:

— Vajon ki tud kártyát vetni a hölgyek közül?

Egyszer Angliában azt mutatta a kártya, hogy óvalodni kell egy kis fekete embertől. Azóta került az alacsony, barna férfiakat. Moszkvában egy kékszemű barátnőjére figyelmeztette a kártya, aki valóban újába került... De Mary már előre óvakodott a kékszeműtől. Épen óvatosságának köszönhető, hogy meg nem csalta.

Ilona leányasszony, a tarkaruhás, lerongyolódott tárcosnő egyike volt a legjobb kártyavetőkre. Pompásan tudott a kártyák nyelvén, mintha közeli atyafiságban lett volna a furcsa kártya figurákkal. Olykor hosszú szónoklatokat mondott a zöld nyolcasból, maskor kezével megsimogatta a tők ást, ha megfélelő helyre jött. Nyolcszor tizszer megkeverie a kártyát, az újat megnyalazta és átszelemült arccal fordult Máriához:

— Most pedig ne gondoldj semmire, mert akkor nem jöhet ki a kártya. Balkezzel eme i.

A szekrényben huszonnégy személyre való ezüst volt, az értékpapírosok egész fiókot foglaltak el egy megbízható bankban és a vasszekrényben ezüst levestál színűtől tele volt a világ különböző aranypénzeivel és két székér szőnet fuvaroztak a pincébe, mikor lehullott az első hópehely: Galambos Mária ma is oly habonás figyelemmel hallgatta a kártya üzeneteit, mint

hajdanán, amikor egy szoknyája volt és éjjel kimosta a másnapra való fehérneműt.

— Valami leány van itt, valami fiatal hölgy, aki egész este alkalmatlanodik... Valami rokon, távoli atyafi. Ez valamit akar tőled, állhatatosan, folytonosan törí valamiben a fejed. Sokat gondold rád. És vele együtt gondold valamely fiatalember is. A fiatalember a hölgynek udvarlója. Tan el is akarja venni. De ez nem egészen bizonyos, — mordította Ilona, kártyái fölé hajolva és ujja hegyével rendezgette a figurákat, alig érintve őket.

A petroleum lámpás megvilágította a figurákat a himzett terítővel borított asztalon, mert a villany és a gáz csupán üzembe, a színházba való, odahaza legjobb és legolcsóbb a petroleum. Ilona egy kalácsmorzsat gyurogatott az ujjai között és a fejét félrebajtotta, mint a tők felső.

— Nincs valami fiatal leány rokonod? — kérdezte hirtelen.

— Nincs! — felelt Galambos Mária.

Ilona a fejét csóválta.

— Akkor boldog es a kártya. Megpróbáljuk még egyszer.

Gyorsan kevert és keverés közben behunyta a szemét de ismét csak előjött a fiatal hölgy alakja a kártyában és állhatatosan akart... Mindig akart, gondolt, fejét törte. Mi lesz ebből?

Harmadnap egy nyugalmazott altiszt külsejű, repedt harang hangú, italos arcszínű, zömök férfi egy telikerdőbe bujt, vékonyka fiatal leányt teregetett befelé a Galambos Mária szobájába.

karót, ejtsék el őszintén, ha nem tudtak méltók lenni és berendezkedni az eszméhez, a nagy, a fölséges, a nemzet teremtő, világot megváltó gondolathoz.

De mi jön azután? Lesz e egy akol és egy pásztor? A farkasok, amelyek marakodtak a közös prédáért, bezárva egymást marják össze, mint eddig. Mert a farkas csak szaglászik a zsákmány után és szét-tépi áldozatát. Se nem vet, se nem arat. Se házat nem épít, se bárányokat nem szaporít.

A cigányok közt csak cigányul lehet megélni. Andrássy Gyula is tapasztalhatta elégszer. Amíg szegény volt a banda, s neki uri gavallér módjára telt az ő erkölcsi tőkéjének nagy bankóiból, addig huzták neki. De mikor elfogyott: őt dobták ki legelőbb, hogy a zsákmányon való osztzkodásba bele ne szólhasson.

Most be akar állni vajdának. Körülállják a mórak, körüláncolják a rajkók. De csak addig, míg a drága ezüst pitykét le nem szedik a dolmányról.

Ha nem hiszi: próbálja meg!

Désy vádjai a főrendiházban.

— Dessewffy Aurél interpellációja. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 25.

A főrendiház ma délután négy órakor Jósika Samu báró elnöklete alatt ülést tartott, melynek legérdekesebb és legfontosabb tárgya Dessewffy Aurél grófnak a Désy Zoltán által Lukács László ellen emelt vádaknak interpelláció keretében való szótátétele volt. Több apró jelentés elintézése után az elnök bejelentette, hogy Dessewffy Aurél gróf sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt.

Ezután Dessewffy Aurél nyomban elő is terjesztette interpellációját. Az interpelláció megokolásában kifejtette, hogy sajnálattal látja, hogy a miniszterelnök nincs jelen az ülésen, mindamellett előterjeszti interpellációját. Ismeretes dolog — mondja — hogy Désy Zoltán súlyos vádakot emelt Magyarország miniszterelnöke ellen. Hetek óta az egész közvéleményt ez a kérdés tartja izgalomban és nem alap nélkül. Ezek a súlyos vádak a bírósági tárgyalás során nem tisztázódtak. A miniszterelnök pedig akkor, midőn a parlament

másik háza ellenzék nélkül áll, szűkebb körben letárgyalja a dolgokat és egyszerűen a tagadás álláspontjára helyezkedik egy tisztességes, általában elismert szavashető ember állításával szemben. A miniszterelnöknek ez az eljárása még nagyobb homályt bocsátott az ügyre. Vajon nem lett volna az ország hírneve érdekében való, hogy a miniszterelnök ne görditsen akadályokat a kérdés tisztázása elé és hogy szabad folyást engedjen a bizonyításnak. Voltak esetek a múltban, hogy az urakodó pártnak volt párttársaija, de sohasem történt meg az, hogy állami üzemeltetésekből valamely miniszter a pártkassza részére províziót szedett volna. Ha ilyen kérdések a múltban szótátételek, rövid időn belül elégtételt kapott a megvádolt miniszter. A köztisztviség érdekében felhívja a főrendiházat, hogy foglaljon állást ebben a kérdésben és interpellációját a következőkben terjeszti elő: Vajon nem tartja e a miniszterelnök az ország és saját érdekében levőnek azt, hogy Désy Zoltán vádjai valamiképpen tisztázassanak? Ezután apasztrofalja azokat a főrendiházi tagokat, akik ismerik ennek az ügynek titkait — résztvettek Elek Pál becsületbíróságában — és nyilatkozataikkal világosságot vehetnek rá.

Károlyi Imre gróf szólalt fel ezután. Kötéltségének tartja kijelenteni, hogy ha őt akár a bíróság, akár parlamenti vizsgáló-bizottság elé idézik és ott hozzá ez ügyben kérdéseket intéznek, ő a tisztviselésnek megfelelő vallomást fog tenni. A miniszterelnöknek a parlamentben elhangzott beszédére nincs megjegyezni valója.

Károlyi utau Ullmann Adolf jelentkezett szótára.

Az elnök: Az interpellációhoz senkinak sincs joga hozzászólni. Milyen címen akar felszólalni?

Felkiáltások: Személyes kérdésben.

Elnök ezután felolvassa a házszabályoknak azt a szakaszt, mely az interpellációk előterjesztéséről intézkedik és a felszólalásokat nem engedi meg.

Dessewffy Aurél gróf szótára jelentkezik és konstatálja, hogy ő két főrendre, névszerint Károlyi Imre grófra és Ullmann Adolfra célozt, akik tudvalevőleg részt vettek abban a becsületügyi eljárásban, amelyben a Magyar Bank 4,800,000 koronájáról volt szó és azért apostrofálta őket, hogy adjanak felvilágosítást erre az ügyre vonatkozólag.

Elnök erre Ullmann Adolfnak megadta a szót.

Ullmann Adolf elmondja, hogy mikor a Désy ügy tárgyalására megidezték, ő a tiszta igazságot akarta elmondani, de nem tartja megengedhetőnek, hogy most, a miniszterelnök parlamenti nyilatkozata után a midőn a Désy ügy felsőbb bíróság előtt felelősség alatt áll, nyilatkozzék. Ez a Magyar Bank bizalmi ügye és erre vonatkozóan csakis illetékes szakbíróság előtt nyilatkozik. Csak lakozik Károlyi Imre gróf nyilatkozatahoz s ki-

jelenté, hogy akár a bíróság, akár a parlamenti vizsgáló-bizottság előtt a teljes igazságot fogja mondani.

Ezután a főrendiház a nspirendre kitűzött törvényjavaslatokat tárgyalta le s ezzel az ülés véget ért.

Zichy János gróf lemondása.

(Miniszterváltás a grófok nyilatkozata miatt. — Lukács audienciája. — A munkapárt Zichy ellen.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 25.

Izgalmas érdeklődés várta a Bécsből hazatért Zichy János grófot. A kultuszminiszter lemondását tegnap késő éjjelig féhivatalosan sem meg nem cáfolták, sem nem erősítették meg. Maga Zichy János csak annyit mondott, hogy előbb a miniszterelnökkel óhajt beszélni. Mara maradt tehát a politikai szenzáció hivatalos bejelentése.

Lukács és Zichy tanácskozása.

Zichy János gróf vallás és közoktatásügyi miniszter a mai délutánt miniszteriumában töltötte és hivatalos ügyeket intézett el. Dél előtt tíz órakor ment a kultuszminisztériumba. Lukács László automobilja már fél tizenegyre a Hold utcába görddit. A miniszterelnök egyenesen Zichy Jánoshoz ment és háromnegyed óra hosszat tanácskozott vele. Távozása után Jankovich Béla államtitkár, a kombinációba veit u közoktatásügyi miniszter jelent meg Zichyvel. Azután pedig Csernoch János hercegprímás látogatta meg a minisztert. A hercegprímást, mikor kijött, kérdésekkel halmozták el az újságírók. Arra a kérdésre, igaz e, hogy Zichy lemondott, így felelt Csernoch:

— *Le is, meg nem is,* — már ahogy magyarázzuk.

Ebből a kijelentésből arra lehetett következtetni, hogy Zichy János föltételeesen mondott le, vagy talán azt, hogy ő felsége nem fogadta el a lemondását. Csernoch után a mörki apátság főnöke, majd Hencz Károly dr. képviselő jelent meg a kultuszminiszternél.

A kultuszminiszter nyilatkozata.

Félegy órakor fogadta Zichy János gróf az egybegyűit újságírókat. A kultuszminisztérió elő-

— Gyere már. Nem harap meg a nagysága.
— Kicsodák maguk? — kérdezte idagekedve Mária.

— Hát már nem ismeresz? — csodálkozott az altiszt. — Én vagyok a Jóska bácsi, a Mari néni öcsöje... Mari néni tavaly halt meg Várpalotán és még a halálos ágyán is mondotta, hogy téged mindenestre felkeressünk. Rozi színésznő akar lenni, azért jöttünk hozzád.

Galambos Mária a zöldköves gyűrűt megforgatta ujján, a messzi, alig látott gyermekkor rettetes nyomorúságából valóban kiemelkedett valamely gyümölcsös kofa alakja, akit talán épen Mari nőneinek hívtak. Egy vastagbajuszu rendőr is járt azon a környéken valahol. Nagy csizmaja és rozsdás kardja volt. Pincében laktak és a kard csörgött a grádicson. Ez volna tán a Jóska bácsi?

Ilona leányasszony a kályha előtt állott és a kezét melengette. Jelentősegteljesen hunyorított Mária, mintha csak azt mondta volna:

— Ugye a kártyák nem hazudtak?

Aztán előrelépett Ilona és rászólt a leányra:

— Vesd le a kendőt!

A leány szótlanul engedelmeskedett.

Vékony, alig tizenhat esztendő, barna, falusiasan piros arcú leányzó volt. Ilona gyorsan megvizsgálta a szemét, amelyet — elég értelmesnek és kifejezőnek látott — a fogát, amely szokatlanul fehér és finom volt, kis fűle mellett természetesen göndölődött haja, míg keze néhány napi ápolás után igen fehér és finom lehet. No és a lába.

— Emeld feljebb a szoknyád! — parancsolta.

Vékony, de igen finom szabású lábszárakat mutatott a vastag harisnya. Mint két virágszál, olyan volt a láb, alul csodálatosan kicsiny, hosszúság és nyerges lábfejben végződő.

— Szakasztott Alexandra Bajálka! — dűnyögte Ilona a fogai között.

Galambos Mária unottan vállat vont.

— Ha semmi különösebb tehetsége nincs, akkor épen olyan, mint minden fiatal leány. Ilyen voltál te is, én is...

— Nos és mi közönséges, mindennapi teremtetek voltunk? — kérdezte Ilona leányasszony eles hangon.

Mária legyintett:

— Akkor még könnyebb volt boldogulni Kevesebben mentek a tárcosnői pályára. Manapság minden boldogtalan mamamód leány álma a szinpad. Mit tanult a kisasszony?

— Nem az a fontos, — szólt közbe heveskedve Ilona. — Az a fontos, hogy vagyunk a férfakkal?

Valamit a Jóska bácsi fülébe sugott, mire az altiszt mély torokhangon válaszolt:

— Meghízem azt! Agyonütöttem volna!

Ilona összefogta két kezét és bókolgatva nézett Mária. Galambos urát untatta az egész dolog. Nem szeretett idegen emberekkel sokáig foglalkozni.

— Felfogodom szobalánynak! — mormogta rozskedvű unalommal.

— Azt nem! — kiáltott közbe az altiszt. — Az én leányom...

Rozi azonban gyorsan lehajolt és kezét csókolta Galambos urnőnek.

— Csakhogy a közelében lehetek! — mondta igen kellemetes hangon és öntudatos hűzelkedéssel.

Mária kellemetes háállal volt a leány alázatos, mégis kecses meghajlása.

— Aztán majd meglátjuk — dűnyögte. — Majd meglátjuk, lesz e, kedved a színésznői pályára? Most pedig menjenek ki a konyhára. Hány esztendő vagy?

— Tizenhat, kezét csókolom.

— No, majd meglátjuk — felelte némileg megenyhülve Mária.

Midőn egyedül maradtak, Mária komoly szemrehányással fordult barátjához:

— Mi az ördögnek vartad a nyakamba ezt a leányt? Mi közöm nekem ahhoz, hogy neki jó a fogja? Az enyém is az volt...

Ilona alattomosan nevetett:

— Hát csak mi ketten legyünk a rossz, vén nők? Senki se legyen már rajtunk kívül rossz egész Magyarországon?

— Attól lélet, lopni fog ez a leány! — morgogta elzordulkozva Galambos Mária.

— Majd vigyazunk rá — felelt Ilona. — Az a földolag, hogy a kártya nem hazudott.

ször is azt kérdezték, mi történt a tegnapi királyi audiencián? Zichy így válaszolt:

— Audienciám eredménye nem tartozik a nagy nyilvánosság elé. Egyáltalán nem szoktam nyilatkozni a királyi audienciákról. Az urak talán arra kíváncsiak, mi az álláspontom az ellenzéki vezérférjak által a kormányelnök ellen emelt vádak tekintetében. Felfogásom az, hogy mindaddig, amíg az ellenzéki vezérférjak — Andrássy Gyula, Apponyi Albert és Zichy Aladár grófok — által formulázott vádak, amelyek az egész kormányt érintik, a bizonyítás és eltenbizonyítás teljes szabadsága mellett megcáfolva nincsenek, én semmiféle parlamenti vagy politikai ténykedésre kapható nem vagyok. Ezzel, úgy hiszem, kimerítettem álláspontomat.

— Tegnap benyújtotta Excellenciád a lemondást? — hangzott fel a kérdés.

— Ismétlen, felelt Zichy, ami ő felsége előtt történt, arról nem nyilatkozhatom.

Ezzel a beszélgetés véget ért.

Lukács László a lemondásról.

Mikor Lukács László miniszterelnök elhagyta a kultuszminisztériumot, a hol Zichy János gróffal beszélgetést folytatott, egy hírlapírónak alkalmat volt a kormányelőkkel néhány szót váltani.

— Kegyelmes uramnak — kérdezte munkatársunk — van most már hivatalos tudomása Zichy János gróf lemondásáról?

— Nincsen tudomásom. Zichy gróf nekem nem adta át lemondását. A délelőtti folyamán találkoztam a miniszterrel és az a benyomásom, hogy ő feszélyezve van ama támadások által, amelyek a kormányt a legutóbbi időben érték. De a lemondás még nem történt meg.

— A lemondás tehát, ha még nem történt meg, a közel jövőben várható?

— Nem mondhatok egyebet, mint hogy a dolog még függőben van. Egyébiránt az ügy tisztázása végett ma délután Bécsbe utazom. Onnan holnap talán többet közölhetek önökkel.

Lukács László miniszterelnök ma délután félháromkor titkára, Latinovics Endre dr. kíséretében Bécsbe utazott. A miniszterelnök holnap őfelségénél különkihallgatáson jelenik meg. Bécsbe este hétkor érkezett meg a miniszterelnök és egyenesen a Magyar Házba ment.

A lemondó miniszter államtitkárai.

Jankovich Bala dr. kultuszállamtitkár így nyilatkozott a kultuszminisztérium vezetésében várható változásról és a hozzáfűzött kombinációkról.

— Szó sincs róla, mintha differenciák lettek volna köztem és Zichy János gróf miniszter között, akár személyi tekintetben, akár a katolikus autonómia dolgában. Az autonómia-kérdésében egyébként még nincs tervezet, csak előadoi javaslat. A protestánsokat érdeklő 1848. évi XX. törvénycikk ma nem időszerű. A személyi változásokról terjesztett hírek, amelyek a kultuszminisztérium vezető tisztviselőit illetik, nem felelnek meg a valóságnak. Zichy János lemondásáról nincs pozitív értesülés. A tanítói javaslat parlamenti tárgyalása nem marad el. Ezen a héten alelnököt választ a Ház, azután apróbb javaslatokat intéz el és leárgyalja a tanítók javaslatát. Eddig azért nem lehetett elővenni, mert kevés képviselő járt el a Házba, de most remélhetőleg nagyobb érdeklődés lesz.

Zichy János gróf kultuszminiszterrel együtt távozik állásából Náray-Szabó Sándor, a vallás és közoktatásügyi minisztérium adminisztratív államtitkára is. Náray Szabó államtitkárt személyes serelem érte. Balogh Jenő, a mostani igazságügyminiszter távozásakor megfűresedett a politikai államtitkári állásra az első jelölt Náray Szabó volt. Zichy János is Nárayt akarta, ekkor azon-

ban közbelépett Tisza István gróf és kijelentette, hogy csak protestáns politikus kinevezéséhez járulhat hozzá. Mégis a katolikus Jankovich Bélát nevezték ki. Ebben a tényben Náray-Szabó Sándor mellőzést lát, levonja a konzekvenciákat és távozik helyéről. Náray Szabó maga is kijelentette, hogy amennyiben a miniszter eltávozik, ő is ott hagyja állását. Az államtitkárságot egyedül Zichy János gróf kedréért vállalta a nyolc éves megfeszített munkája nagyon megrongálta az idegeit. Egy újabb személyváltozás még fokozottabb munkásságot kívánna, amit nem bírna ki egészségi állapota. Most már úgy látja, hogy nem tudja teljes meggyőződéssel szolgálni a közérdeket, azért kötelessége a miniszterrel együtt lemondani.

A munkapárt és Zichy János.

A nemzeti munkapárt helyiségében ma este rendkívül élénk volt az élet s a képviselők, valamint a kültagok majdnem kizárólag Zichy János gróf meglepő állásfoglalásáról beszélgettek. Az elhangzott vélemények a miniszter frontváltását a legnagyobb politikai hibának tartják. Hangsúlyozták, hogy a miniszterelnök a maga részéről a Déry által kolportált vádak felmerülése óta mindent megtett, hogy az ügy tisztáztassék és minden rendelkezésre álló eszközt felhasználta a bíróság és a parlament előtt, hogy a dolgokra viláosságot vessen. *Politikailag képtelenség tartják azt a felfogást, amely Zichy gróf mai nyilatkozatában kifejezésre jut*, mert ez azt jelenti, hogy addig fel kell függeszteni a parlament egész működését, ameddig a gróf urak — akiknek zajos fellépése, úgy látszik, mély hatást tett a kultuszminiszterre — a többségnek és a kormánynek kegyesek lesznek az erkölcsi bizonyítványt kiállítani. Ha az ilyen felfogás érvényesülhetne, úgy a politikai harcok porondján egy újabb rendszer honosulna meg, tudniillik elég volna, hogy egy elszánt politikai csoport a kormány és a többség ellen bármikor, bármilyen indokból egy megszerzett segítő segítségével vádaskodó hadjáratot indítson és ezzel meg lehetne bénítani s lehetlenné tenni a többségnek és a parlamentnek egész működését.

A társalgó terem közepén egy nagyobb csoportban *éles hangon bírálták a miniszter állásfoglalását*, különösen azért, mert ez nem egyeztethető össze a politikai lojalitással sem. Azt hangoztatták, hogy Zichy, midőn a Déry által felhozott dolgok állítólag megtörténtek, ép úgy tagja volt a kabinetnek, mint Lukács László és akkor is épen olyan jól tudta, mint ahogy ma is tudja, hogy a kabinet politikáját és választási akcióját nem ő tervezte. Most, a legkritikusabb helyzetben identifikálja magát azokkal a vádakkal, amelyeket saját kabinetje és párja ellen ezen kabinetnek és pártjának bevalottan személyes ellenségei hangoztatnak s ezzel segítséget nyújtva saját politikai ellenfeleinek abban, hogy ennek a pártjának működését, amely a legnagyobb és legbiztosabb garanciája a békés fejlődésnek, aláashassák és megbéníthassák. Ezt az eljárást Zichy gróftól nagyon zokon veszik s ezért már *nem is sajnálják annyira a távozását*.

A mostani általános politikai elvadulás közepette sem akadhat higgadt politikus, aki ne látná tisztán, hogy itt a politikai állásfoglalásnak olyan eltévelyedésével állunk szemben, amely közviszonyaink és alkotmányos életünk jövője szempontjából a legnagyobb aggodalomra ad okot. Az ellenzék itt egy rendszert akart meghonosítani, amelytől azt reméli, hogy annak alkalmazásával bármilyen neki nem tetsző többséget, vagy politikai alakulatot lehetlenné tehet akkor, amikor neki tetszik. Zichy mai állásfoglalásában — így hangoztatták — kissé nagyon is kényelmes, számitbat az ellenzéki vezérek tapsaira, de eddigi pártfelei előtt, akikkel a párt és a kormány ala-

kulásának percétől a választásokon, június negyedikén s a többi kritikus napokon keresztül, végig együtt csinált mindent, mentő vagy magyarázó körülményekre alig bivatkozhatik.

Audiencia a trónörökösnél.

Zichy János gróftól esztendőnk óta mint Ferenc Ferdinánd bizalmas magyar politikusát emlegetik. Érthető tehát, hogy a mostani bécsi uttal és lemondással kapcsolatban azt emlegetik, hogy Zichy János gróftól, mielőtt a királlyal jelent volna meg audiencián, Ferenc Ferdinánd trónörökös fogadta. A miniszter már itt kifejezte súlyos aggodalmait a kormány ellen emelt vádak miatt és közölte azt az elhatározását, hogy le fog mondani. Zichynek sem erről az audienciájáról, sem arról, hogy hétfőn bejelenté a királynak a lemondását nem volt Lukács Lászlónak előzően tudomása. Zichy János kifejtette őfelsége előtt a Déry féle vádak, elmondotta, hogy a törvényszék nem engedte meg a bizonyítást s végül kijelentette, hogy ilyen körülmények között ő nem tartja lelkiismeretével megegyeztethetőnek a miniszterkedést. A király elfogadta a lemondást. Lukács László csak tegnap délután tudta meg, az újságok közléseiből, hogy kormányának egyik tagja a kinos Déry ügy miatt lemondott. Így mondja legalább mindezt egy bécsi hírforrás.

A meggyilkolt köztársasági elnök.

— A mexikói forradalom. —

Távirati tudósítás.

New-York, február 25.

Az Egyesült államok erélyes fellépése következtében az új mexikói kormány nem merete nyíltan kivégeztetni Maderó exelnököt. Ehelyett rejtelmes módon — látszólag véletlenségből olyan utcai zavargást rendezett Huerta elnök, hogy az utcán lövöldöző katonák golyói az egyik fogházból a másikba szállított volt elnököt megölték. A mai táviratok megerősítik azt a különben is nagyon alapos gyanút, hogy Maderót tervszerűen ölték meg.

Mexikói jelentések szerint Huerta kormánya kijelenti, hogy Maderót és kíséretjét, Juarez véletlenül ölték meg abban a harcban, amely kifejlődött a fogoly államférfiak és egy csapat között, amely Maderót és Juarez megkarta szabadítani. A megölték özvegyeinek nem engedték meg, hogy a holttesteket megtekintsek. Maderó nővére vad jelenetben Huerta embereit okolta a gyilkosságért. Az amerikai nagykövet a holttestek kizsoltgatását kérte.

Taff kijelenti, hogy ez a tragédia nem szolgáltat közvetlen okot a közbeépésre. Hivatalos hírek szerint így történt a gyilkosság: Huerta parancsára Maderót száz csendőr szállította a fogházba, a hol biztonságára ügyeltek volna. Közel a fogházhoz a sötétből Maderó hívei hirtelen lövésekkel támadták meg a fedezetet. A csendőrség körülvette a foglyok autóját és megparancsolta nekik, hogy szálljanak ki. Ezután mintegy husz percig tartó csata következett az ötven támadóval, részint gyalog, részint lőháton. A támadók menekülése után Maderót és Juarez holtan találták. Maderót fejének hátsó részén lőtt sebbel, Juarez pedig golyóktól átlukasztva. A Maderó családnak már csak két férfi tagja van, Maderó atyja és neje.

Wilson amerikai nagykövet jelenti, hogy azok a diplomáták, akiket mára a külügyminiszterhez meghívtak, lemondottak a megjelenésről.

Mexikó: Maderó holttestét délután a francia temető mauzoleumába vitték, ahol Maderó családja is megjelent. A képolna előtt kisebb csoport éltezte Maderót. A tömeget a katonaság szétkergette. Maderó családja engedélyt kapott, hogy

a holttestet a gohuilai családi sírboltban helyezze el. Jaurez holttestét délután a spanyol temetőbe vitték.

Berlinből jelentik: A Lokal-Anzeigernak jelentik Londonból: Egy mai esti lap mexkói távirata szerint megállapítást nyert, hogy Maderót és Juarez Huerta elnök lövette agyon.

Newyorkból jelentik: Veracruzból érkezett távirati jelentés szerint Maderó Erneste volt pénzügyminiszter a megölt elnök öccse és két fia Havannába menekültek.

Delpazából jelentik, hogy kilencvenöt szövetségi katonát Juareznél agyonlöttek. Állítólag ezek lázították fel azt a tömeget, amely tiltakozott Maderó agyonlövésére ellen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Jármay István százhatvannyolcezer koronás mandátuma.

— Sajtópör a visszavont petíció miatt. —
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Kassa, február 25.

A tiszabírái választókerületben, ahol Máthé László Justh párti és Jármay István Kossuth párti jelölt állottak egymással szemben, Jármay 85 szavazattöbbséggel képviselő lett. Máthé választói petíciót nyújtottak be, de később visszavonták azt. A Beregszásza című lapban ekkor cikk jelent meg, melyben az foglaltatott, hogy a petíciót szarolási szándékból nyújtották be és sikerült is a petícionálóknak a képviselőt megszarolni, amennyiben ez 16.000 koronát fizetett a petíció visszavonásáért. Máthé László és 12 társa sajtópört indítottak a cikk ellen. A cikket Máteoszky István Jármay ügyvédi irodájának vezetője írta.

Ma volt a sajtópör tárgyalása a kassai törvényszék esküdtbírái előtt. A tárgyaláson megjelent Jármay István is, azonkívül Fried Lajos a petícionálók ügyvédje és Fekete Károly Jármay ügyvédje. Fried és Fekete előadták, hogy Jármay a petícionálóknak egy fillért sem adott, hanem fizetett az ügyvédeknek azért, mert félt a petíció következményeitől.

Jármay István kihallgatása folyamán igen érdekes adatok kerültek nyilvánosságra. Jármay kijelentette, hogy a választás 168.000 koronájába került és a választás után, amikor azt megpetícionálták, a saját ügyvédje és az ellentél ügyvédje még további 20.000 koronát követeltek tőle, amit ő, hogy a petíció visszavonassék, ki is fizetett. A képviselő egyszermind kijelentette, hogy a kifizetett összegek egész vagyonát felmészézték. Ezzel szemben Fekete Károly, aki a képviselő mandátum védője volt a petíció eljárásban, azt vallotta, hogy Jármaynak szüksége volt a képviselőségre, mert azt remélte, hogy úymódon Gyulay grófnak a jószágigazgatója lehet.

Az esküdtbírák a vádlottat, bár ez nem tudta bebizonyítani, hogy a petícionálók megszarolták Jármayt, nem büntönek mondotta ki, mire a törvényszék felmentette.

§ Az aradi ügyvédi kamara választmányi ülése. A júniusi parlamenti eseményeket követő napokban, mint emlékeztetés, az ügyvédi kamarák egy része rendkívüli közgyűlésen tiltakozott a jogfolytonosság állítólagos megsértése ellen. Mint ismeretes, Székely Ferenc akkori igazságügyminiszter ezeket a határozatokat sorra megsemmisítette. Az egri kamara, hogy hasonló sors ne érje utól, választmányi ülésen hozott hasonló határozatot, amelyet azonban nem terjesztett a miniszter elé, hanem megküldötte a társ kamarák választmányának, hogy azok hasonló határozatot hozzanak. Az aradi ügyvédi kamara ma foglalkozott az egri kamara átiratával, de napirendre tért felette. Több kisebb fogyelmi ügy elintézése után

indítvány formájában szóba került az, hogy a kamara évi jelentésében foglaljon állást a demokratikus, általános, egyenlő és titkos választójog mellett. Az indítványt a választmány többsége elvetette azzal az indokolással, hogy a kamara, amelynek ez különben nem feladata, mindig távbi tartotta magát a politizálástól.

§ Potocki gróf főerdőmesterének pörei. Érdekes és izgalmas tárgyalás volt ma a körösbányai járásbírósnál, ahol Hartvich Ernest, a Potocki uradalom szakácsszlatinai főerdőmesterét panaszolta be Bulla János alszékácsi községi bíró könnyű testi sértés miatt. A bíró panasz szerint egy orvvadászat ügyében folytatott nyomozás során a főerdőmester őt, aki a vallató csendőrök munkájába beleszólt, úgy megütötte, hogy arcán könnyű sérülést szenvedett. A bíró panaszát a tárgyalás során is fentartotta és azt a szakácsi görög-keleti román telekezeti tanító tanúsága is bizonyította. A járásbíró az azonban a tanító tanuvallomását nem fogadta el, megbízhatatlannak találta, mert a tanítót Hartvich főerdőmester egyszer orvvadászat miatt feljelentette és így feltehető, hogy a tanító haragosa a főerdőmesternek. Hartvich Ernest különben őt tanuvallomást bizonyította, hogy ő a kérdéses alkalommal nem is találkozott a szakácsi bíróval, mert a vallatásnál a belső szobában tartózkodott, a bírót pedig — aki be akart hatolni a házba — már a bejáratnál feltartóztatta a csendőrőrmester. A járásbíró Kozma Antal dr. védelme után a főerdőmestert felmentette a vád alól.

Megírta az Aradi Közlöny, hogy az aradi törvényszék szakértői orvosi szemlélet rendelt el annak a panasznak az ügyében, amelyet súlyos testi sértés miatt Dosska Jank szakácsi legény tett Hartvich Ernest, a Potocki uradalom főerdőmestere ellen. A román legény azt panaszolta és a körösbányai járási orvos november 22-én és december 24-én kelt bizonyítványai igazolta is, hogy a főerdőmester bántalmazása következtében sérvet kapott. Az orvosszakértői szemle, amelyen Posgay István dr. törvényszéki orvoson kívül Krenner Zoltán dr. védő kérelmére Kabdebó György dr. ellenőrző szakértő vett részt, ezzel szemben azt állapította meg, hogy a megvert legénynek sérve nincs és nem is volt soha.

§ Perlik Pálós Ignác kijáróit. Budapestről jelentik: A Pálós botrány csak elcsúszott egy időre, de sokáig ott fog még égni a magyar közgazdasági életben az a szegény, amit a milliók fezőr helyezett rá a külföldi elítelt. A legfontosabb és egyszermind a legnehezebb probléma volt az angol tőkeek kielégítése.

Az „Lawstatement Revisited” három milliót adott Pálósoknak hamis, eréttelen részvényekért, amelyet természetesen elveszített. A nagy botrány kipattanása óta többször jártak már Budapesten az Inwastement emberei, hogy valamilyen úton módon rekompenzálják társaságukat a hárommillió veszteségért. Az erre vonatkozó tárgyalások — hír szerint — befejezésükhöz közelednek és eredményeikkel kecsegtetnek. A mocsolád—tab—siófoki helyi érdekű vasút bevételeit Pálós egy nagyobb kölcsön biztosítékaként a Fővárosi Kereskedelmi Hitelintézetre cessionálta. Az Inwastement megbízottai most a Fővárosi Kereskedelmi Hitelintézet vezetőségével abban az irányban tárgyalnak, vajon hogy és milyen feltételek mellett lehetne a Hitelintézet cessionját az Inwastementra átruházni? Az angol társaság fémülni ajánlott fel a Hitelintézetnek a cession átruházásáért. A mocsolád—tab—siófoki vasút Pálós rentabírság vállalkozásai közül való, 1910-ben 189.000 koronára, 1911-ben 156.000 koronára nyereséget mutatott ki, úgy, hogy ha a cession átruházás sikerül, az Inwastement legalább némi képen kártalanítódna a három millió korona hamis részvényért.

Még egy fontos és kétségtelenül messze kiható jelentőségű mozzanata van a Pálós ügynek. A csődválasztmány ugyanis elhatározta legutóbb, hogy pört indít mindazok ellen, akik mint kijárók pénzt kaptak Pálósól. A Pálós-vállalatok könyveiről kiderül, kik és mennyit kaptak esetről esetre kijárásokért s a csődválasztmány pör útján

akarja ezeket az illegálisan felvett összegeket a csődvagyon számára megmenteni.

§ Áthelyezés. Az igazságügyminiszter saját kérelmére Dioszegi Győző dr. bojosjenői kir. járásbíró törvényszéki bírói minőségben a besztercei kir. törvényszékhez helyezte át.

Khuen-Héderváry

a nemzeti munkapárt hivatásáról.

— Az ellenzéki támadások igazi célja. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 25.

Azokra a vehemens és határt nem ismerő támadásokra, amelyekkel az ellenzék közkeletű, de most már vezérei is a kormányt és a munkapártot ostromoják, érdekes és igaz világlátást vet Khuen-Héderváry Károly grófnak harcias, komoly és rendkívül érdekes nyilatkozata, amelyet ma a Pester Lloyd számára tett. A munkapárt elnöke s a munkapárt első miniszterelnöke, aki a most sohat emlegetett választásokat vezette, ezeket mondotta a Pester Lloyd munkatársa előtt:

Akinek szeme van, hogy lásson és füle van, hogy halljon, az félre nem ismerheti, hogy az ellenzék milyen szándékok vezérlik ebben a nagy lármában, melyet most rendez. Látszólag az ellenzék az erkölcsi megbotrározás érzésének adja oda magát és a politikai erkölcs látszata alatt intez általános támadást, amelynek bevalólt célja a Lukács kabinet eltávolítása. Valójában azonban az ellenzék sokkal többet akar, mint a kabinetváltozás kikényszerítését. A jelenlegi akciónak be nem vallott, de rosszul leplezett célja a nemzeti munkapárt megsemmisítése.

Mután június negyediké óta az összes eddigi támadásokat visszavertük, az ellenzék most új taktikával dolgozik. Abba a talajba, amelyen kormány és a többség áll, az ellenzék aknákat rakott, s azokat a szenvedélyes bosszu összes robbantó szereivel töltötte meg. Most azt reméli, bombái otyképen robbannak fel, hogy ezáltal a nemzeti munkapárt is légbe röpül és az első szilánkok a Lukács kabinetet is agyonhajják. Nem kétkem, hogy ez a terv nem fog sikerülni. A nemzeti munkapárt vakussággal lenne megverve, ha nem látná, hogy mire céloz az ellenzék legutolsó hadjáratával, és politikai erejét, mellyel eddig ellenteleinek az egyik vereséget a másik után okozta és amellyel a külföldi közvélemény előtt is imponált, teljesen elveszítette volna, ha ebből, az igaz, hogy súlyos megpróbáltatásból nem kerülne ki győztesen.

A nemzeti munkapártnak kellemetlenségeket okoznak? Jó. A munkapárt szembe fogja állítani áttörhetetlen ellentálló képességet. Be fogja bizonyítani, hogy ez a terv is, mint az eddigiek, a part belső összetartásán hajótörést szenved. A munkapárt nem fog kitérni a támadások elől, elfogadja a harcot és kétségtelen, hogy győzedelmesen kerül ki belőle. A nemzeti munkapárt jelenleg az egyetlen kormányképes part Magyarországon, amely az összes partok közül egyedül áll tántoríthatatlanul a hatvanhetes kiigyezés alapján, ami az egyedüli biztosítéka a monarchia belső egyensúlyának. Ezt mind tudja a munkapárt, tudja azt is, hogy történelmi missziója van és nem fog visszavonulni a küzdelemtől, hanem kötelességérzete parancsolni fogja azt, hogy minden támadásnak ellentájon és Deák Ferenc tradíciót tántoríthatatlanul megőrizze.

A nemzeti munkapárt ezzel nem csak magának, hanem a koronának és a nemzetnek is tartozik. Midőn a szabadelvű part elpusztult, hallatlan erőszakkal sikerült azt halottból újra feléleszteni és a nemzeti munkapárt alakjában a magyar állam szervezetébe beleilleszteni. Ez a

felélesztés politikai csoda volt. Azonban az életrekeltés még egyszer lehetetlenebb lenne. Ennél fogva bátran mondható, hogy a nemzeti munkapárt fennállása egyttal a kiegyezési mű életkérdése. Ettől a meggyőződéstől a munkapárt is át van hatva s ebben a jelben fog újra győzedelmelkedni ellenteltein.

Fegyházra ítélték az utcai leány rablógyilkosait.

— A Rosenfeld-testvérek az esküdtbíróóság előtt. —

Saját tudóstónk telefonjelentése.

Budapest, február 25.

Az esküdtek ma éjjelkor megbozták enyhédöntésüket a Dohány-utcai Schwarz Johanna gyilkosai felett és a verdikt alapján a bíróság tizenöt illetve hét évi fegyházra ítélte a Rosenfeld-fiukat. A mai tárgyalás tanukihallgatásokkal kezdődött.

Mit tudnak a tanuk?

Baumgarten József szabó vallja, hogy egy alkalommal a Schwarz Johanna szobaasszonyának, Franklinének elveszett a kulcsa. Az asszonynak, aki neki nagynője, ő adott egy másik kulcsot, ugyanazt, melyet a gyilkosság után Rosenfeld Kálmánnal találtak. Rosenfeld Kálmán azt mondja, hogy ezt a kulcsot Hamburgból hozta magával.

A védő kérdésére a tanu kijelenti, hogy esküt nem mer tenni arra, hogy a kulcs valóban az e, melyet ő adott Franklinének, mert hiszen lehet annak a kulcsnak egy teljesen hasonló mása. Ugyanerre a jelentéktelen körülményre hallgatták ki Frankl Manónt, a Schwarz Johanna szobaasszonyát, aki szintén nem tud a kulcsról határozott fölvilágosítást adni.

A tanu elmondja ezután, hogy a gyilkosság után délután két órakor ő lépett be először Schwarz Johanna szobájába. A leány a divány mellett hanyat feküdt a földön, a szekrények nyitva voltak s a padló föl volt törölve:

Elnök (Rosenfeld Lajoshoz): Maga törölte fel a padlót?

Vádolt: Dehogy kérem! Mi mindjárt elmentünk. Csak nem fogunk ott törölgetni.

Elmondja még a tanu, hogy Schwarz Johannán a kritikus időben könnyű nyári bluz volt, magas gallérral, melybe halcsont volt fűzve, hogy a gallérnak támasza legyen.

Az orvosszakértők vallomása.

Tihanyi Mór dr. rendőrségi orvos vallja, hogy megvizsgálta a holttestet s az a véleménye, hogy Schwarz Johannát a gyilkosok megfojtották.

Minich dr. orvosszakértő azt a kérdést intézi a tanuhoz, hogy miből következteti, hogy az áldozatot kézzel vagy szíjjal megfojtották?

Tanu: Először a két kék barázdából, melyet az áldozat nyakán láttam. Később meggyőződtem, hogy ez nem bemélyedő barázdás, hanem egy csik, mely a bluz gallérjától származott.

— Ha barázdát nem látott, miért diktálta akkor jegyzőkönyvbe, hogy kettős véraláfutást konstataált a holttesten?

— A két kék csik természetét egyszeri megtekintésre megállapítani nem lehet.

— Semmi nyomát a kézzel való megfojtásnak nem látta, csak föltevésből indult ki akkor, mikor azt diktálta jegyzőkönyvbe, hogy a füladást kézzel vagy szinnyel való fojtogatás okozta.

Egy esküdt: Talált e orvos ur olyan nyomot, melyből a kloroformmal való elkábításra lehet következtetni?

— Ilyen nyomot nem találtam.

Szikszay dr. orvosszakértő: Hogy képzelem azt, hogy az egymással párhuzamos két csikot a bluz okozta?

— Ugy, hogy a rosszul szabott bluz halcsont lécei bemélyedtek a nyakba s ott barázdás nyomot hagytak. Különböző méltóztassék ide adni a bluzt, majd megmutatom.

Elnök: Hja, ha a Kevrakadisa a bluzt el nem égette volna!

Farkas Pál esküdt: Hogy képzelem a megfojtást?

— Ugy, hogy a galléron át történt a nyakösszeszorítása.

A következő tanu *Bojusz* Gábor dr. törvényszéki albiró, aki a gyilkosságról a helyszíni jegyzőkönyvet fölvette.

Minich dr.: Megnézte tanu ur a bluz nyakát?

Tanu: Nem néztem meg.

— Volt azon valami zsinórozás?

— Halcsont lehetett benne.

— Megnézte a holttestet is?

— Megnéztem. A nyakán két csikot láttam.

Ebből azt következtettem, hogy zsinórral fojtották meg. De a rendőrorvos kijelentette, hogy ez lehetetlen.

Farkas Pál dr. esküdt: Mivel okozta meg ezt a rendőrorvos?

— Azt mondta, hogy ő már látott zsinórgelést, de az nem úgy néz ki. (A törvényszéki orvos kérdésére a rendőrorvos kijelentette, hogy husz évi praxsisa alatt még egyetlen egy zsinórgelést sem látott.)

Szakáll Kálmán rendőrségi fogalmazó szintén a szemlérel ad fölvilágosítást.

Markó András detektiv vallja, hogy mikor a gyilkosok után kutatott, jelentkezett nála Pap Balázsné, s elmondta neki, hogy a gyilkosság előtt néhány nappal őt is kloroformmal akarta elaltatni egy vendége.

A bíróság ezután újra zárt ülést tartott.

Az ítélet.

A bizonyítási eljárás befejezése után az ügyész megtartotta vádbeszédét és rablással párosult gyilkosság bűnében kérte a vádlottakat büntetésnek kimondani. A Rosenfeld fiuk védői kérték ezután az esküdteket, hogy enyhébb verdiktet mondjanak ki s feltárták előttük az enyhítő körülményeket. Tíz órakor az esküdtek visszavonultak a verdikt meghozatalára. A tanácskozás sokáig tartott s csak fél tizenkét ókor hirdette ki az esküdtek elnöke a verdiktet, mely szerint az esküdtek bűntörvényszékének mondották ki Rosenfeld Lajost rablással párosult szándékos emberölésben, azonkívül egy másik ügyből kifolyólag lopás vétségében Rosenfeld Kálmánt pedig rablással párosult mérgezési kísérletben mondották bűntörvényszéknek, mert terhére csak a kloroform használatot vették be igazoltnak.

A bíróság ezután visszavonult ítélethozatalra s az esküdtek verdiktje alapján *Rosenfeld Lajost tizenöt évi, Rosenfeld Kálmánt hét évi fegyházra ítélte*. A védők semmisségi panaszt jelentettek be.

Hétfőn kezdik a választói reform tárgyalását. *Budapestről* jelentik: A belügyminisztériumban ma tartották az utolsó ankétet a választójogi javaslat dolgában. *Tisza* István gróf szólalt föl befejezésül és megjelölte azt a határt, a meddig a kormány a reformban még elmehet. Egyben megállapodtak abban, hogy a javaslatot hétfőn terjesztik elő a képviselőházban a választójogi bizottság jelentésével. — Mialatt a kormány a komoly munkára készül a választójogi kiértesítése terén, addig az ellenzék is szórakozik a magánválasztójogi ötleteivel. A szövetséges ellenzék választójogi bizottsága ugyanis ma délelőtt Kossuth Ferenc lakásán Apponyi Albert gróf elnöklésével értekezletet tartott. A bizottság elintézte véglegesen a jogügyi albizottság jelentését, majd foglalkozott Vertán Endre külön dolgozataival, amely a nemzetiségi viszonyokra várható kihatás szempontjából hasonlítja össze a kormány javaslatát és az ellenzék tervezetét. Végre elintézték Apponyi Albert grófnak a harmincéves korhatár kihatására vonatkozó dolgozatát. Foglalkozott még a bizottság Kossuth Ferenc dolgozatával, amely a kerületek beosztására vonatkozik.

Budapesten keresik Diósy Nusli ellopott ékszereit.

(Az aradi színház rejtelmes statisztája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 25.

A mai nappal már nemcsak Aradon, hanem Budapesten is folyt a nyomozás *Diósy Nusli* ékszerolvaja után. Az egész detektivtestület újszólván kizárólag ezzel a rendkívül nehéz és rejtélyes bűnüggyel foglalkozik és tegnap *Green* Nándor főkapitány parancsára *Valentia* József detektiv Budapestre utazott, hogy a telet ott kutatassa.

Mint megírtuk, a primadonna öltöztetőjének második vallomása szerint, mikor ez megjelent *Diósy* lakásán, hogy az ott tartózkodó *Gajdos* Pál inast hosszas elmaradása miatt megürgesse és ennek megtörténte után a lépcsőn távozott, arra lett figyelmes, hogy az egyik ajtón valaki a lépcsőházba lép, de megpillantva őt, a második emeletre szaladt fel. Ennek a titokzatos valahinek kiletét megállapítandó, azonnal minden lehető megtörtént a rendőrség részéről, azonban eddig pozitív eredménnyel nem járt. Amint ez bűnügyek nyomozása közben történni szokott, az egyik szál bogozása közben egy abba belesfonódott másik fonálra akadnak, mely sokszor igen fontos és a bűnoselekményre némi világosságot vető adatokhoz vezet el. Így történt most is.

Az öltöztető jelenléte által megzavart ismeretlen keresése közben értesült a rendőrség arról, hogy a betörés estején fél tíz órakor a Budapest felé induló vonattal elutazott Aradról egy fiatalember, aki néhány hónapig tartózkodott a városban, bejáratos lett a színházhoz, ott statisztált és az egész idő alatt nem valami bizalomkeltően viselkedett. Roppant titokzatos magabavonult embernek ismerték, senki sem tudta, hogy tulajdonképpen miként került a statisztálók közé és arra sem tudna senki sem határozott feleletet adni, hogy mi volt a foglalkozása. Este pontosan megjelent a színház hátsó bejáratánál, ha szükség volt rá, akkor statisztált, ha nem, akkor az utcán töltötte az időt, de az előadás befejezte előtt soha nem távozott. Megtudta a rendőrség, hogy ennek a fiatalembernek Aradon volt egy nőismerőse, aki körülbelül vele egyidőben jött a városba Budapestről. A leány aradi származású, itt van rokonsága, azonban körülbelül nyolc esztendeje elkerült innen és csak most a legutóbbi hónapokban jött ismét vissza. Kipuhaitták azt is, hogy ez a leány is rendkívül titokzatosan viselkedett, nagyon kevés időt töltött a nővéreknél, ahol lakása volt, a nsp legnagyobb részében a házon kívül volt elfoglalva, de hogy mivel, arra feleletet szintén nem tudott adni senki. A leveleit nem a lakására címezte, hanem posterestante kapta azokat. Megtudták a detektívek, hogy a leány a napokban szintén elment Aradról, még pedig azért, mert a titokzatos fiatalember Budapestre hívta. Levelet kapott tőle, és ez az irás egy olyan megállapodásnak az eredménye, amely alapját alkotja annak a nyomozásnak, melyet most *Valentia* detektiv Budapesten folytat.

— Ha azt írom, hogy jöhetsz, tudd meg, hogy akkor nekem sok pénzem lesz — mondotta a primadonna lakásán történt betörés napján elutazott fiatalember a leánynak, akitől ezt hozzátartozói saját szájából hallották, még pedig akkor, mikor szemrehányást tettek neki, hogy sokat tartózkodik a többször említett ifjú társaságban, sőt olyanféle célzásokat tett, hogy az talán el is venné.

Vajon ez a fonál vezette el a primadonna rejtélyes ékszerolvajához, azt majd csak a Budapesti nyomozó detektiv jelentéséből tudja meg az aradi rendőrség.

A Gyertyámosi Takarékváltói.

— Szélmámos ügynökök szereplése. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Temesvár, február 25

A Gyertyámosi Takarékpénztár összeomlása, amelyről már megemlékeztünk még egyre foglalkoztatja Temesvár és Arad megye pénzügyi és gazdasági köreit. A szerencsétlen véget ért intézet ellen a kikiindai törvényszék már elrendelte a csődöt. Knopp Jakab, a községi irnokból lett takarékpénztári igazgató már Amerika felé vitorlázik és Krausz Ferenc dr. billédi ügyvéd, az intézet tömeggondnoka már megtette a bűnvádi feljelentést mindazok ellen, kinek bűnös manipulációja és mulasztása az intézet végromlását előidézte.

Az intézet bukása különösen két obra vezet hető vissza. Az egyik ok az volt, hogy az intézet nagy kölcsönöket folyósított Róser János parcellázásaira. Róser tönbrement és nem tudta a felvett kölcsönöket visszafizetni, váltóit sehol se fogadták el és a takarékpénztár, mely mintegy 200.000 koronával volt Rósernél érdekelve, ezáltal zavarokba jutott. Hasonló bajt okozott az intézetnek egy másik szerencsétlen vállalkozása is. A takarékpénztár ugyanis parcellázás céljából megvette Brachfeld Sándornak 6-700 holdnyi birtokát 360.000 koronáért, de ez a parcellázás nem járt a várt sikerrel. Előzőleg az intézet Brachfeldnek egy szőlői birtokát parcellázta. Eknél az üzletnél Knopp azt a visszaélést követte el, hogy a kedvező eredmény reményében a takarékpénztár igazgatóságának tudta nélkül 150-160.000 korona pénzt adott Brachfeldnek és ezt a pénzt úgy szerezte meg, hogy brassói és más intézetektől a Gyertyámosi Takarékpénztár váltóit leszámitoltatta.

Knopp kétségbeesetten kereste a zavarokból kivetető utat. Azt remélte, hogy ha az intézet valahogyan külföldi pénzt tud szerezni, úgy talpra állhat és megmenekülhet a fenyegető bukástól. Szerencsétlenségére három agyafurt ügynökkel hozta őt össze a sors, ezek pedig mindefféle hamis hitegetéssel becsapták, félrevezették. Elhitették vele, hogy összehozzák egy párisi bankkal, amely kötelezettséget vállal arra nézve, hogy másfél millió frank alaptőkével egy új részvénytársaságot létesít és ez a részvénytársaság majd magához váltja a takarékpénztár érdekkörébe tartozó tégla-gyárat. Ez a tranzakció azonban meghiúsult a Knopp más segítség után nézett. Egy budapesti ügynök összehozta őt Blumenthal Lipót és Grünwald Ignác pénzügyőrökkel, akiknek egy aschaffenburgi bankházzal volt összeköttetésük. Ezek az ügynökök kötelező ígéretet tettek Knoppnak, hogy 120.000 korona visszleszámitolási hitelt eszközölnék ki számára Aschaffenburgban. Knopp ismét léprement. Grünwald Ignác utján és személyesen összesen 120.000 korona értékű intézeti váltót adott át Blumenthalnak visszleszámitolás végett. Az idő mulott, Knopp a folytonos ígéreteken kívül alig kapott 5-6000 koronát a szélmámosoktól. Blumenthal egyre azzal hitegette, hogy a rossz gazdasági viszonyok következtében még nem sikerült a pénzt folyósíttatnia. Időközben azonban kiderült, hogy Blumenthal hazudott és rutul becsapta a hiszékeny Knoppot, mert az átvett váltók közül legalább 60.000 koronányi értéket leszámitoltatott részben Aschaffenburgban, részben a budapesti Hungária-banknál és a Magyar Kereskedelmi Vállalat Részvénytársaságnál és az intézetek a váltókat már óvatolni és perelni kezdték. Knopp ekkor rettenetesen megijedt.

Látta, hogy csalók körmei közé került és felkereste Blum Gyula dr. temesvári ügyvédet, ki

nek megbízást adott, hogy utazzék fel Budapestre, járjon utána Blumenthal és Grünwald manipulációinak és minderről hozza haza a váltókat. Blum dr. hamar rájött Blumenthal manipulációjára, mely abból állott, hogy leszámitoltatta a gyertyámosi váltókat és mindannyiszor Grünwald Ignác utján számolt le, hogy a takarékpénztár ne értesüljön a leszámitolásról. Első ízben 26 ezer korona értékű váltót számitoltatott le, de ebből az összegből csak 3000 koronát fizetett ki Knoppnak apró részletekben.

Ezután egy 21.600 koronás tételt eszkomptáltatott. Ebből 12.000 koronát adott át Blumenthal Grünwaldnak. Grünwald köteles lett volna ezt az összeget Knoppnak kiszolgáltatni, de miután ezt az összeget is el akarta harácsolni a jeles társaság, tehát Grünwald ezért az összegért szőnyegeket vásárolt Blumenthaltól mint a Kereskedelmi Vállalat igazgatójától. A szőnyegeket azután 3000 koronáért elzalogosította, 600 koronát levont provízió és költségek fejében, de még a fennmaradó 2400 koronát sem szolgáltatva ki Knopp kezéhez, hanem visszaadta Blumenthalnak biztosíték fejében. Csinaltak egy harmadik leszámitolást is, 21000 korona összegben, de egy fillért sem adtak ki a váltókra kapott pénzből a takarékpénztárnak.

Blum dr., amint megállapította ezt a hihetetlen mérvű szélmámoskodást, rögtön közölte ezt a takarékpénztár igazgatóságával, hogy bűnvádi feljelentést tegyenek a csalók ellen és tudatta azt is, hogy a mennyiben ezeket a váltókat vissza nem tudják szerezni a csalóktól, úgy az intézet csődje elkerülhetetlen, mert a 120.000 korona hiányt pótolni nem tudják. Knopp azon a véleményen volt, hogy Blum dr. téves információkat hozott az igazgatóságnak és vállalkozott arra, hogy Blumenthalról, illetve ennek aschaffenburgi testvéréről visszahozza a váltókat. El is utazott e célból Budapestre és Aschaffenburgba, de nem tudta a váltókat visszahozni és kétségbeesetten látta, hogy Blum dr. információi az utolsó betűig megfeleltek a szomorú valóságnak.

Töredelmes hangú levelet intézett ekkor Blumhoz, melyben megírta, hogy látja, mennyire becsapták és csak most jön tudatára annak, hogy milyen nagy bajt okozott az intézetnek. Közölte azt is, hogy kivándorol Amerikába.

Miután Mehler Mátyás a takarékpénztár igazgatója látta, hogy Knopp Aschaffenburgból még nem tért vissza, ellenben az intézethez egyre újabb és újabb óvások érkeznek, megkérte a csődöt, amit a törvényszék nyomában el is rendelt a Krausz Ferenc dr. billédi ügyvédet nevezte ki a csődöt meg gondnokául. A csőd eljárással egyidejűleg megindult a büntető eljárás is. A vizsgálóbíró ma kiutazott Gyertyámosra, hogy kihallgassa az intézet igazgatósági tagjait, Krausz dr. tömeggondnok pedig bűnvádi feljelentést tesz a két csaló pénzügyőrök ellen.

VÁROS ÉS MEGYE.

Utcanyitás kisajátítással. A városi építészeti bizottság ma délelőtt tartott ülésében foglalkozott a Bem-utca megnyitásának kérdésével. Löcs Rezső elnök elmondotta, hogy a tanács elhatározta, hogy a városnak egytlen és utolsó záskutcsáját megszünteti azáltal, hogy a Flórián-utcaig meghosszabbítja. Két telek megszerzése válik szükségessé. Az egyiket annak tulajdonosa hajlandó ingyen átengedni a város közönségének, a másikért azonban 28000 korona vételárat követel a gazdája. Az építészeti bizottság úgy határozott, hogy kisajátítási eljárás megindítását javasolja a közgyűlésnek, mert az utcanyitást szükségesnek tartja.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Szerda: *Judith*, dráma. Ivánfi Jenő vendég felléptével. (A bérlet.)

Csütörtök: *Oedipus király*, tragédia. Ivánfi Jenő vendégfelléptével. Bemutató előadás. (B. bérlet.)

Péntek: *Oedipus király*, tragédia. Ivánfi Jenő vendégfelléptével. (C. bérlet.)

Szombat: *A lengyel menyecske*, ope ette. Új betanulással. (A. bérlet.)

Vasárnap: Délután: *Gül Baba*, operette. Este: *Ingyenélők*, népszimű. (B. bérlet.)

Ivánfi Jenő — III. Richárd.

Bemutató előadás külsőségei között, zsufoolt hár, kiadott zenekar előtt, közel másfél évtizedes pihentetés után került ma színpadra Shakespeare III. Richárdja. Valósággal megnyilatkozászerű érdeklődés fogadta ezt a kultúresemény számba menő előadást, s jóleső elégtétellel kell magálatapítanunk, hogy ebben az érdeklődésben ép olyan része volt az operett csömörnek és valami klaszszikus utáni vágyódásnak, mint a címszerepet kreáló vendégművésznek, Ivánfi Jenőnek. A közönség, amelyről az utóbbi időben gyakran hallottuk a színház iránti közömbösség vádját, tanúságot tett amellett, hogy mihelyt a megszokottság szűrkezege helyett új művészi emóciókat nyujtanak neki, egyszeriben lelkesedni kezd, s teljes megértéssel és szeretettel fordul a színház felé.

Ivánfi tökéletes III. Richárdja az előadás egész folyamán teljesen lenyűgözött minden érdeklődést, s a maga számára absorbeálta a siker minden részecskéjét. Az indulatok minden színzészében és a szerep átélésének minden mozzanatában tökéletes volt, amit nyujtott, olyannyira, hogy a színpadon ugyszólván nem is láttunk mást, mint az ő személyét, mely az egész környezetet visszaszorította, s a saját staffázsává tette. A nagy egyéniségek magával ragadó erejével követelte és kényszerítette ki magának Ivánfi a zsufoolásig telt ház osztatlan tetszését, s amíg az alázatos Gloster hercegből III. Richárddá, s királyból menekülő szerencsétlenné lett: olyan dus és hatalmas skáláját játszotta végig az indulatoknak és szenvedélyeknek, aminőnek érzékeltetése csak a legnagyobbaknak adatott meg.

A rendezés szintén Ivánfi műve — ugyszólván kifogástalan volt s ami itt zavarólag hathatott, az inkább a színház elavult és hiányos felszerelésének, mint a rendezésnek terhére írható.

A szereplők közül telhetőleg igyekeztek Ivánfi mesteri játékához alkalmazkodni s az egész ensemble dicséretére — ez sikerült is nekik. Az előadás teljesen egységes volt s a közönség nem is fukarkodott ennek elismerésével. (kg.)

* A színgazgató közlései. Ivánfi Jenő második fellépte szerdán lesz Hebbel Judithjában Hebbel klasszikus tragédiája nemrégiben került színpadra Aradon, épen Ivánfi Jenő vendég szereplése alkalmából. A gyönyörű darab, a megrázó drámai jelenetek valóságga frappirozták a közönséget, amely elragadtatással gyönyörködött Ivánfi Jenő csodásan megkapó, nagyszerű alakításában, amellyel Holcfernest a keményszívű, élvágyó kényurt festette. Ebben a páratlanul álló művészi alakításban gyönyörködhet ismét szerdán az aradi közönség. — *Oedipus király*, Sophocles tragédiájában lesz Ivánfi Jenőnek harmadik és negyedik fellépte. A nagyszerű antik tragédia, amelyet maga Ivánfi rendez, ezuttal először kerül színpadra az aradi színházban; a direktió fényesen állítja ki a darabot, épen olyan díszletek lesznek, mint a budapesti Nemzeti Színházban. — Vasárnap délután a Gül-Baba kerül színpadra, este pedig az Ingyenélők.

* Gyermekelőadások az Apollóban. A Csütörtöki gyermekelőadásokra nagy meglepetéseket tart a direktió. Olyan képek kerülnek majd vetítésre, amelyek nagy örömet fognak szerezni az Apolló színház gyermekpublikumának.

* **Sárga csillag.** (Az Uránia bemutatója.) A közönség körében már régen kialakult az a vélemény, hogy a filmgyártás tekintetében ma már az egész vonalon Amerika vezet. Az amerikai képek a legszebbek kiállítás tekintetében, meséjük rendszeresen izgatónan érdekes a rendezésük egészen új eszközökkel dolgozik. Az Uránia igazgatójának ezért már régen az az elve, hogy minden egyes műsoron szerepel egy-egy amerikai kép. Egy ilyen gyönyörű amerikai képet, a Vitagraph gyár egyik remekét mutatja be holnap az Uránia. A remek kettévonalas címe a Sárga csillag (Vilámsujtás) s bizonyos, hogy a kép a közönség tetszését ki fogja érdemelni. A Sárga csillag csak két napig marad műsoron, mert pénteken már a legnagyobb sikerű detektív drámának, a dr. Gar el Hamának harmadik részét mutatja be az Uránia minden vidéki mozgófényképszínházat megelőzve. A képre felesleges minden dicsérő szót pazarolni, hisz a publikum minden egyes Gar el Hama képről a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott. Szombaton délután fél négy órakor leszállított helyárrakkal gyermekelődás lesz, amelyek műsorát az igazgatóság a legnagyobb gonddal válogatta össze. 175

* **A halál és az anya.** (Új műsor az Apollóban.) Gyönyörűen megkonstruált drámai képet mutat be az Apolló színház csütörtöki új műsoron. A cselekmény egy csodás legendából van átdolgozva. Súlyos beteg gyermekénél őrködik az anya. A sok álmatlanságtól és gondtól kimerülve elalzik s azt álmodja, hogy lejön az álom angyala és vezeti őt az álomországba. Lát egy öreg koldust, kit ő még az este megvendéget; az agy feje fölött áll és elviszi a gyermeket, felül egy hófehér lóra és ellovagol a gyermekkel együtt a halottak szigetére. Ő volt a halál. Az anya mindenütt utána megy, hogy kedvencét visszakaphassa. Hosszas vándorlás után eljut a földi élet kapuiához. A kapu kinyílik és az anya látja, hogy szeretett gyermekét a nyomor útján halad, béna, egy mankóra támaszkodva alamizsnát kér a járó költől. 177

Ferenc Ferdinánd

tüdőbeteg?

(Német lapok a trónörökös állapotáról.)

Távirati tudósítás.

Bécs, február 25.

Riasztó jelentés érkezett külföldi forrásból Ferenc Ferdinánd trónörököséről. Német lapok közlik azt a hírt, hogy a trónörökös főherceg tüdőbajos és az utóbbi időben több kiváló orvos professzorral konzultált, akik a bajt csakugyan megállapították.

Ferenc Ferdinánd, mielőtt a trónöröklés gondja reá szállt volna, tényleg tüdőcsucshurutban szenvedett, amelyet azonban a gondos orvosi kezelés megszüntetett. A trónörökös azóta minden évben délvídeken üdül, néhány hétig Brioni szigetén szokott tartózkodni. Beszélnek, hogy amikor a fiatal főherceg betegségét kiheverte, Chotek Zsófia grófnő, akiből azóta Ferenc Ferdinánd felesége és Hohenberg hercegnő lett, Frigyes főherceg udvarában rendkívül szeretetreméltó módon beszélt rá a főherceget, hogy pontosan kövesse az orvosok utasításait, a professzorok rendelkezése szerint való életrendet kövesse. Ferenc Ferdinánd megfogadta a tanácsot. Ekkor szövődött a szerelmi regény, amely boldog házassággal végződött.

Ferenc Ferdinánd kiheverte betegségét, daliás termete sejtani sem engedte, hogy a lappangó betegség nyomokat hagyott maga után. Most újra kísért a végzetes szó, hogy a trónörökös tüdőbajos.

Müncheni lapok, köztük a Donauzeitung is, mely tudvalevőleg a centrumpárt vezérének, Pichlernek lapja, tehát összeköttetésben áll az osztrák keresztény szocialistákkal, azt közlik, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös nejével az utóbbi időben *étször volt inkognitó Münchenben* és kiváló orvosokat konzultált. A trónörökösnek állítólag *tüdőbaja*

van, amit *drezdai orvosprofesszorok konstatáltak rajta* és a müncheni konziliumok megerősítették ezt a diagnózist. A müncheni orvosok azt ajánlották a trónörökösnek, hogy *menjen délvídekre és hosszabb ideig tartózkodjék minden munkától*. Ezzel a tanáccsal a trónörökös nem érte be. Prágába utazott egy kiváló tanárhoz, aki úgy találta, hogy 8 heti fekvőkúra is megteszi. A trónörökös ezt a tanácsot fogja követni.

A szenzációs hírt idáig nem cáfolták meg, vagy nem is tartják cáfolatra érdemessnek.

A német kancellár fia uzsorások kezében.

— A császár rendelte az adósságait. —

Távirati tudósítás.

Berlin, február 25.

Berlin legelőkelőbb köreit rendkívül kínos botrány foglalkoztatja és noha a legfelsőbb ezer tulontul vigyázott arra, hogy a császár semmit se tudjon meg e hozzá igen közel álló személyiségek skandalumairól, ez az óvatosság csütörtököt mondott. A császár, aki minden iránt érdeklődik, aki nemcsak újságból kivágott szemelvényeket, hanem újságokat, sőt pamfletteket is olvas, megtudta, hogy kedves kancellárjának fia, a fiatal Bethmann Hollweg egy napon csunya affér központjában került. És minthogy a császárnak besúgták a dolgot, az temperamentumosan közbe is lépett. Egyenesen ráparancsolt a kancellára, hogy hozza gyorsan rendbe az ügyet, mert nem akarja, hogy a társadalom legelső méltóságát viselő férfiú nevét, piszkos uszora perekben hurcolják meg. A kancellár, akiről egész Berlin tudja, hogy nem a legbőkezűbb gavallér, akarva nem akarva kinyitotta az erszényét és császári parancsra — *fizetett a fiáért* egyik forrás szerint *kétszáz ezer márkát*, de van olyan híradás is, amely azt mondja, hogy a kancellár husz év alatt sem kap annyi fizetést, mint amekkorra adósságot a fia csinált.

Bethmann Hollweg kancellár legöregebb fiáról van szó, aki Heidelbergben jogszigorló és hozzá hasonló társadalmi állásu pajtásaival még a német diákéletben is eddig ismeretlen könnyelműséggel szórta a pénzt. A neve és az atyja állása valósággal szuggerták a legkülönbözőbb pénzembereket, akik a Darius kincseit rakták a fiatal ember lábai elé. Rövid egy év alatt annyi adóssága volt, hogy az apja jövedelme még a tőke kamatainak fedezésére sem lett volna elég. A hitelezők szorongatni kezdtek és irgalom nélkül tudomására hozták a kancellárnak, hogy a fia váltóit rajta fogják behajtani, mert ehhez *joguk van*. A fiatal Bethmann Hollweg ekkor úgy segített magán, hogy egyszerűen *megszökött Párisba a hitelezői elől*.

A kancellár családjának egy barátja utazott utána és óriási összegeket fizetve a heidelbergi hitelezőknek, sikerült a már-már botrányra fejlődött ügyet elcsendesíteni.

Azonban Párisban előlről kezdődött az adósságszinálás, sőt pürre vitték a francia usztorások a dolgot. Ekkor szerzett tudomást az afférról a császár is, aki audienciára rendelte magához a kancellárt és magasabb állami szempontokra hivatkozva, *kötelességévé tette Bethmann-Hollwegnek*, hogy a pörösített váltókat kiegyenlítse, mielőtt még a fia a törvényszék által bizonyára megítélt esküt letette volna...

A kancellár fia most már Berlinben folytatja tanulmányait...

Megkezdődik a leszerelés.

(Kedvező fordulat az orosz konfliktusban. — A londoni konferencia.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, február 25.

Fordulat cím alatt a trónörökösök közel álló Reichspost közli, hogy Ausztria és Magyarország és Oroszország nagykövetei szombaton a Balkán kérdések egész komplexumáról tanácskoztak. Ez a tanácskozás az albán kérdésben is nagyon kedvező közeledést eredményezett, úgy, hogy remélni lehet, hogy a nagykövetségi konferencia csütörtökön már abban a helyzetben lesz, hogy ebben a kérdésben még messzebbmenő egyetértést érjen el. A Reichspost rámutat arra, hogy Oroszországban félreértették Németország magatartását, mert Németország a Balkán eseményeiben nincs közvetlenül érdekelve.

Ugy látszik — írja a Reichspost — hogy az orosz diplomáciát felvilágosította Németország nagyon energikus föllépése a háború újra kezdésénél, amidőn Oroszország Örményországban támadólag akart föllépni Törökország ellen.

A lap közli, hogy már a legközelebbi napokban nagy tömegben fogják a tartalékosokat szabadsgoltni Galiciában. Ugy látszik, hogy Szerbiához való közvetlen viszonyunk is lassankint tisztázódik.

Illetékes helyen a külpolitikai helyzetet sokkal kedvezőbben ítélik meg, mint eddig. A román-bolgár kérdést azáltal, hogy a nagyhatalmak vették kezükbe az ellentétek elsímitását, már tisztázva látják és valószínű, hogy a legközelebbi napokban az északi határon csapataink részleges leszerelése bekövetkezik.

Németország közvetítése.

Páris: A Le Journal jelenti Pétervárról: A német nagykövet meglátogatta Szaszanov külügyminisztert és a leghatározottabban biztosította Németország békés szándékairól. A miniszter és a nagykövet fontolóra vették azt a kérdést, hogyan lehetne Ausztria Magyarország és Oroszország érdekeit egyaránt kielégíteni, miközben a nagykövet kijelentette, hogy Németország hajlandó a közvetítő szerepét elvállalni Ausztria Magyarország és Oroszország között és odahatni a bécsi mérvadó körökben, hogy Ausztria-Magyarország igényeit, amennyire csak lehet, mérsékelje.

Megegyezés Albánia határaitól.

Londonból jelentik a Vossische Zeitungnak: A nagykövetségi konferenciáján igen lényeges eltérések vannak még a macedóniai városok hovátartozása tekintetében s miután Albánia határainak megállapításaiban is valószínűleg nem sikerül megegyezésre jutni, ezt a kérdést egyelőre leveszik a konferencia programjáról, mindaddig, míg az osztrák-magyar monarchia és Oroszország külügyi kormányai közvetlen tárgyalások útján meg nem egyeznek ebben a kérdésben. Állítólag Oroszország beleegyezik abba, hogy Szkutari Albániához csatolják, de Diakovát nem engedi. Ha pedig az osztrák-magyar monarchia hajlandó Diakovát átengedni Szerbiának, akkor Oroszország is engedményeket fog tenni.

A román-bolgár kérdés a hatalmak előtt.

Bukarestből jelentik: A román kormány tegnap átnyújtotta a diplomáciai testületeknek azt a jegyzéket, melyben elfogadják a nagyhatalmak közvetítését, megjelölve azokat a követeléseket, melyeket Bulgáriával szemben támasztanak. Majorescu miniszterelnök tegnap hosszasan tanácskozott az orosz nagykövettel és azt az eszmét pendítette meg, hogyha majd szüksége mutatko-

sik annak, hogy a nagyhatalmak képviselői tárgyaljanak, a tárgyalások színhelyét Pétervárt választák, mert a cár volt kezdeményezője a hági békekonzferenciának.

Drinápoly ostroma.

Szórból jelentik: Drinápoly körül oly magas a hó, hogy a hadműveleteket egyelőre be kellett szüntetni. Számos megfagyott bolgár katonát találtak.

Kiamil pasa halálhíre.

Konstantinápoly: Tegnap este az a hír terjedt el a városban, hogy Kiamil pasa volt nagyvezért Kairóban, ahová az államcsíny után menekült, szélütés érte. Később azt beszélték, hogy Kiamilt meggyilkolták. Mindereket a híreket azonban nem erősítették meg hivatalosan.

London: A Kiamil pasa haláláról szóló hír nem felel meg a valósnak. Kiamil — mint a Times jelenti — tegnap Kairóban Kitchener lordnak a vendége volt és az a szándéka, hogy három hét alatt visszatér Konstantinápolyba. A volt nagyvezír a Times megbízottja előtt a következőleg nyilatkozott:

— Az én nézetem szerint Törökország most sem kaphat kedvezőbb békefeltételeket, mint amilyeneket a portának az én nagyvezírágem alatt följánlottak. Arról azonban, hogy Törökország elveszítse Konstantinápolyt, nem lehet szó még akkor sem, ha helyzete a lehető legrosszabbra fordulna.

A titokzatos Oroszország.

Belgrád: Munkába kezdtek ismét az itteni orosz agitátorok és újra megkezdődött az eskamunka a monarchia ellen. Feltámadt Ciovarics Krsta is, aki néhány év óta Szerbiában a cárizmus legexponáltabb embere. Strazsa című lapjában azt írja, hogy Oroszország eddig taktikai okokból hátrált meg a Balkán kérdésekben az osztrák-magyar monarchiával szemben, de most fordulat előtt áll az orosz politika. Sikerült elérni, hogy a monarchia katonai előkészületekben kifáradt, míg Oroszország ezt az időt kihasználta arra, hogy erejét konsolidálja, csapatait központossítsa. Sohasem volt még alkalmasabb pillanat arra, hogy a gyűlt monarchiát megbuktassa Oroszország, amely erőteljesebb, a monarchia pedig gyöngébb, mint esidőszent sohasem volt.

— A Balkán háború nemcsak Törökország és a balkánisk párbaja volt — írja az agitátor — a hadjárat legelemben az osztrák-magyar monarchia és Oroszország háborúja volt. Ami most a Balkánon történik, az csak az előjátéka annak a szirdarabnak, amely Oroszország és a monarchia között fog lejátszódni.

Konstantinápoly: Az Alemdar értesítése szerint Oroszország Asszerbaidzsában csapatokat kezdett összehívni. Orosz különítményeket helyeztek el Urmia terület egyes pontjain, ahol a konfliktusok a törzsek között tovább folynak.

GYÁSZROVAT.

Halálozás. *Mihályi* Ágoston, az Első Magyar Biztosító társaság nyugalmazott felügyelője ma hatvan éves korában elhunyt. A megboldogultban, aki rokonszerű tagja volt az aradi előkelő társaságoknak, *Sommer* Nándor világi járásbíró spóráit gyászolja. Temetése holnap délután fél három órakor lesz Aradon, a holttestet beszentelés után Orosházára szállítják, ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

HIREK.

Különvonat

a vasuti pénztár fosztogatónak.

— Letartóztatott család. —

Távirati tudósítás.

Brünn, február 25.

Lundenburg vasuti állomásfőnöke pénteken Brünnből szolgálati táviratot kapott, amelyben az volt megírva, hogy a következő napon egy főtisztviselő fog odaérkezni, aki pénztárvizsgálatot fog tartani. Bocssánsanak különvonatot rendelkeztetésére és rendelkezjen ki mellé egy két hivatalnokot, akik segítségére lesznek.

Az illető magasan rangú tisztviselő másnap tényleg meg is érkezett és mindjárt Lundenburgban szigorú pénztárvizsgálatot tartott, de mindent rendben talált. Lundenburgból a készen álló különvonaton Galjába utazott, ahol szintén rovatcsolást tartott a vasuti pénztárban. Éppen a pénztárt vizsgálta, midőn Brünnből távirat érkezett, melyszerint a pénztárvizsgáló veszedelmes szélhámós — aki úgy látszik valaha tényleg vasuti tisztviselő volt, mert jól ismeri a vasuti szabályzatot — és azonnal tartóztassák le.

A Csenedörökért küldtek, akik nemsokára letartóztatták az állítólagos magasan rangú vasuti főtisztviselőt. Közben kiderült, hogy Lundenburgban a vizsgálat után egy csomó pénzt magához vett a pénztárból és azt elsiikkasztotta. A szélhámóst beszállították Brünnbe és pedig ugyanazon a különvonaton, amelyet ő rendelt magának. A vizsgálat további folyamáról a vasutigazgatóság minden felvilágosítást megtagad.

— **Katonai tanácskozás a király elnöklésével.** *Bécsből* jelentik: Ma kezdődik a marsalltanács a király elnöklésével. Résztvesznek benne *Ferenc Ferdinánd* királyi herceg trónörökös, *Krobatin* hadügyminiszter, *Hötzenhofi* Konrad vezérkari főnök *Friyes* királyi herceg hadsereggel ügyelő, *Klobučar* lovassági tábornok, a magyar honvédség főparancsnoka, továbbá *Potiorek*, *Brudermann*, *Frank* lovag és *Schödler* hadsereg felügyelő. Az egyes csapatnemek és fegyvernemek felügyelőit esetenként meg fogják hívni a tanácskozásra, amelyben a tábornok személyi ügyeiről lesz szó.

— **A köztársasági elnök rendjele.** *Párisból* jelentik: *Izvolski* párisi nagykövet ma nyújtotta át Poincarének a cár által adományozott Szt. András rendjelet és a cár szajatazú lejelét.

— **Vilmos császár a Romanovok jubileumán.** *Pétervárról* jelentik: Itteni lapok azt jelentik, hogy *Vilmos* császár a Romanov dinasztia jubileuma alkalmából Pétervárra fog utazni.

— **Az új tengerészeti parancsnok.** *Bécsből* jelentik: Ma jeont meg a király kézírata, amely elrendeli Montecuccoli gróf tengerészt, tengerészeti parancsnok fölmertését s egyben a Szent István rend nagykeresztjét adományozza neki. Egyidejűleg kinevezi a felség Haus Antal altengernagyot tengerészparancsnokká s a hadügyminisztérium tengerészeti osztályának főnökévé.

— **Mascagni, mint német kémet letartóztatták.** *Párisból* jelentik: *Mascagni*, a *Parasztbecsület* világhírű szerzője, aki most *D'Annunzio* által írt *Parisiana* című opera megzenésítésén dolgozik, Páris mellett bérlet villát, hogy a világtól elvonulva fejezhesse be művét. Hogy minden látogatástól megszabaduljon, német méneknek írta megát a bejelentő lapra és azt mondta a házigazdájának, hogy szabadságon van és egyedül csak a zenének él. Ezzel el akarta terelni a figyelmet a gyakori zongorázásáról. Naponta eljárt azonban a Páris mellett lévő repülőterre is, mert az aviatikáért él hal. Ez által figyelmessé lettek reá a községben és csakhamar sugdosni kezdtek, gyanuba vették, sőt a rendőrség tegnap *mint német kémet le is tartóztatta*. Az olasz nagykövet közbelépésére ma szabadon bocsátották a világhírű zeneszerzőt, aki elutazott Párisból.

— **Az Aradi Közlöny cikke két orosz lapban.** Két tekintélyes orosz ujságot küldött hozzánk bécsi tudósítónk a mai postával. Mindkettő Odesszában, a déli Oroszország legelevesebb kulturális központjában jelenik meg naponta és olvasóinak nemcsak hírszomjúságát oltják, hanem szépirodalmi részükben az orosz irodalomnak is neves művelőit szólaltatják meg. Az orosz ujságok, melyek az erős cenzura mellett is magas nívón állanak, külföldi tudósításokra igen nagy súlyt helyeznek és minden nevezetesebb politikai és kulturális szempontból jelentősebb városban nagy tudású ujságírókat alkalmaznak tudósítóul. A hozzánk érkezett és Odesszában megjelenő „*Odesszka Novosztj*” és „*Russzkija Vjedomosztj*” című napilapok hasábjain ezek bécsi tudósítója *D. Suchlinov* reánk rendkívül hízegző módon emlékezik meg. Az előbbi ujságban ismereti az osztrák és a magyar sajtót és különösen a magyar ujságírás fejlettségének bizonyítására például említi meg az *Aradi Közlöny* karácsonyi számát, mely — ugymond — nemcsak terjedelmére, de tartalmára is vetekedik a bécsi lapokkal. Az utóbbi orosz lapban pedig közli *Horovitz* Gusztávnak, lapunk munkatársának a *Magyarországi szerb nábobok* című szép cikkét, mely az Aradi Közlöny karácsonyi számában jelent meg. Az orosz ujságíró azt írja, hogy egy bécsi kollegájának szivességéből jutott abba a helyzetbe, hogy ezt a „mintaszerű és bámuló osan fejlett ujságot megismerje” és olvasóinak elmondja, hogy a vidéki magyar városokban milyen kultúrlet folyik.

— **Mikor kezdődik az általános sztrájk?** *Budapestről* jelentik: A nagy politikai tömegsztrájk első dátuma állítólag esüörtőkre volt tervezve. Szerdán este ugyanis a főváros és a környék szakmáinak bizalmi férfiai nagy közös ülést tartanak s ennek kapcsán terjedt el az a hír, hogy a tömegsztrájk esüörtőkön délután három órakor kezdődik. Más forrásból az a hír szivárogt ki, hogy a tömegsztrájk jövő hétfőn vagy kedden lesz. Akkorra a képviselőház letárgyalja az előtte lévő kisebb javaslatokat s a Ház napirendjére tűzi a választójogi törvényjavaslatot. A sztrájk mindenestre egy két nappal a tárgyalás megkezdése előtt kezdődik. Mindezeket a számításokat azonban halomra döntheti a kormány bukása, amire ellenzéki részen most Zichy János gróf lemondása folytán számítanak. Ha azonban a kormány a történet dacára is marad, a bejelentett tömegsztrájk a jövő hét első felében feltétlenül megkezdődik. A sztrájkkitörésének pontos napját a pártvezetőség a tömegsztrájk előtt negyvennyolc órával részint utcai röpiratok útján, részint a Népszavában fogja tudtul adni. A munkásság, a tömegsztrájk napján tartózkodni akar a zavargásoktól. A pártvezetőség hiánatosnak tartja, hogy ezen a napon minden munkás otthon tartózkodjék. A munkásság csak akkor lép aktivitásba, ha megtudja, hogy valahol dolgoznak. Ebben az esetben harminc-nyolc párttag kivonul az illető telepére és a dolgozókat a munka abbahagyására fogja bírni.

— **Kétszáz aradi boráros megbüntetése.** Megírtuk, hogy az utóbbi napokban *Jausz* Oszkár borászati felügyelő Aradon vizsgálatot tart és tömegesen jelenti fel mindazokat a borárosokat, kik a bortörvény intézkedéseit nem respektálják és helyiségekben nem függesztik ki a törvénynek kijelölt szövegrészét. Ma ismét *negyven feljelentés* érkezett az aradi rendőrbíróságra és ezzel együtt körülbelül most már *kétszáz* aradi boráros ellen van büntető eljárás folyamatban. Valószínű, hogyha a városi fogyasztási hivatal vizsgáló biztosa időközönként kiköztatná a törvényben járattan kiskerekedőket és árusokat köteleességeire, nem kerülne a sor arra, hogy például olyan emberek, kik egész esztendőn át sem adnak el egy hektoliter bort, negyven és hatvan korona pénzbírságot szenvedjenek, azért tudatlanságból vétének a szigorú törvény ellen.

— **Jótevény adomány.** Az Arad-Csánádi Gazdasági Takarékpénztár 100 koronát adományozott az aradi polgári jótevény egyletnek, melyért köszönetet mond *Marech* Gyula egyleti pénztárnok.

— Kecskeméthy Győző. Évek multak el azóta, hogy Kecskeméthy Győző a főváros százezreivel eltűnt. A dolog máig is rejtélyes, senki sem tudja, él-e Kecskeméthy, vagy meghalt. Koronként érkezik Amerikából egy egy hír. Hol itt, hol ott látták fölbukkanni a legendás sikkasztót. A hír azonban többnyire a fantázia szüleménye. Egy fővárosi estilap most New-Yorkból, állítólag Kecskeméthy személyesen ismerő egyéntől levelet kapott, amely azt hangoztatja, hogy igen téves az a hit, mintha Kecskeméthy Győző, a hírhedt sikkasztó nem volna az élők sorában. Biztos tudomásom, saját meggyőződésem van arról, — írja a névtelen newyorki magyar — hogy K. Gy. jelenleg Newyorkban a 43-47 West utcai negyedben (Manhattan) nagybbszerű játéktérmet tart fenn. Az itteni rendőrséggel szorosabb kapcsolatban áll, a mint prágai lakos ismeretes. Játéktérme virágzó üzlet; K. már nő, két gyermek atyja, neje egy newyorki nagyiparos leánya. Amennyiben két-három ügyes fővárosi detektív erős ambícióval itthelyt munkának lát, bizony állítom, hogy a kárvallott állampénztárpenze az utolsó fillérig megkerülne. K. arcán a viharos mult emlékei kissé meglátszanak, teljesen borotvált arca és feje is, melyre olykor ügyesen alkalmazza a parókáját.

— Halálos csók. *Germából* jelentik: Megdöböntő jelenet játszódott le ma délután az itteni kikötőben. Egy jól öltözött fiatal hölgy délután órák hosszat várt az egyik Ázsiából érkező hajóra. A hölgy ugyanis — egy magasrangu francia katonatiszt leánya — vőlegényét várta, aki Kinából érkezett haza, hogy az esküvőt megtarthassák. Vegre megérkezett a hajó, amelyről elsőnek a vőlegény szállt ki. Örömepeve futott menyasszonya elé s a két szerelmes hosszú, forró ölelésben egyesült. A férfi azonban hirtelen azt érezte, hogy menyasszonya teste élettelenül visszahanyatlik karjaiba s nehezebbé válik. Előbb azt hitte, hogy a nagy örömtől a leány elvesztette az eszméletét. A közelálók segítségére siettek s gyorsan orvost hívtak. Segíteni azonban a leányon már nem lehetett, az orvos csak annyit állapított meg, hogy a boldog vőlegény amint a menyasszonyát hevesen megölelte s fejét hátra szoritotta, hogy ajkon csókolja, *kitörte a szerencsétlen leány nyakcsigolyáját.* A vőlegény leírhatatlan kétségbeesésében a tengerbe akart ugrani s a körülállók csak nagynehzen tarthatták vissza az öngyilkosságtól.

— A Marosba ölte magát. Ma délután két óra körül az Erzsébet királyné hid felett, a Maros sarkantyujánál a parton járók észrevettek egy tizenhét tizennyolc éves uriasan öltözött leányt, aki levette felő kabátját és a vízbe ugrott. A hullámok csakhamar elborították a tudóklót, mire segítségére siettek, már elmerült és nem tudta megfogni a feleje nyújtott mentőkötélet. A parton maradt ruhadarabot felvitték a rendőrségre, ahol özv. *Provinci* Ferencné, Kossuth utca 17. számú házában lakó magánzónő, *Ilona* nevű leányának felöltőjére ismert benne. Az asszony épen azért jelent meg a városházán, hogy tudomására adja a rendőrségnek, leánya öngyilkosságát, amiről ő egy levélből értesült, melyet a leány barátja által küldött anyjának, ma délután egy órakor. Azt írja, hogy megöli magát, mert a vőlegényének anyjától szemrehányásokat kap, s miért a fia szerelmes belé. Az öngyilkos hulláját a rendőrség még nem találta meg.

— A gyárigazgató családi drámája. *Bécsből* jelentik: Ma délután véres családi tragédia történt a város egyik bérházában. *Banting* Károly petróleumgyári igazgatóhelyettes vadászfegyverével agyonlőtte nejét, majd saját maga ellen fordította a fegyvert s szinten halálos sebet ejtett magán. Mire a szomszédok a lövés zajára berohantak a lakásba, már holtan találták a házaspárt. Hátrahagyott levelében azt írja az igazgatóhelyettes, hogy anyagi zavarok miatt menekült nejevel együtt a halálba.

— Felebbezés Sarlot Domokos kegydíja miatt. Szokatián felebbezés érkezett ma a polgármesteri hivatalba. *Lukácsy* Lajos és *Avarffy* Imre dr. adták be és kerik, hogy a belügyminiszter semmisítse meg a legutolsó törvényhatósági közgyűlésnek azt a határozatát, mellyel kimondotta, hogy Sarlot Domokos nyugalomba vonuló főkapitány részére hateres korona nyugdíjat és lakbéréből kilencszázhetven koronát, mint kegydíjat állapít meg. A felebbezők elmondják, hogy a főkapitánynak van négyezer korona értékű vagyona és nyugdíjával együtt legalább évi husz ezer korona a jövedelme. Nem találják sem jogosnak, sem méltánosnak — úgy írják — hogy ilyen fényes anyagi helyzetben levő tisztviselő részére kegydíjat állapítsanak meg, amidőn Arad várcs hetvennyolcvan százalék pótdó mellett a legsúlyosabb viszonyok között van.

— Bookmakerek vizsgálja. *Budapestről* jelentik: Néhány nap előtt a lapok nyititéri rovatában *Fehr* Armand bukméker nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy üzletvezetője, *Abonyi* szolgálatától kilépett és így nevében semmiféle üzletkötésre niacsan felhatalmazva. Pár nap mulva *Abonyi* két francia pénzember társaságában beadványt nyújtott be a Magyar Lovar egylethez és bukméker-koncessziót kért. A Magyar Lovaregylet tegnap délutáni ülésén foglalkozott *Abonyi* beadványával és úgy határozott, hogy addig, amíg el nem dől annak a bűnvádi feljelentésnek a dolga, a melyet *Fehr* tett a rendőrségen *Abonyi* ellen, addig a kért engedélyt nem adja meg. *Fehr* ugyanis feljelentést tett *Abonyi* ellen, aki — a feljelentés szerint — a budapesti, alagi és siófoki versenyek alatt negyven ezer koronát sikkasztott. A rendőrségen *Czövek* Sándor fogalmazónak osztották ki az ügyet. *Abonyi* ma hallgatták ki, de ez a vallatás során tagadta a följelentésben terhére rótt bűncselekményt. *Abonyi* kérte, hogy szakértőkkel vizsgáltsák meg *Fehr* könyveit, mert csak így derülhet ki az, hogy őt ártatlanul gyanúsították meg. *Czövek* rendőrfogalmazó szerdára újból beidézte *Abonyi* és nem lehetetlen, hogy ebben az ügyben még igen érdekes fejlemények lesznek.

— Izgatással vádolt Potocki gróf. *Pétervárról* jelentik: Nagy feltűnést keltő dolgot közöl a Rjecz című pétervári lap. *Potocki* József lengyel gróf ellen névtelen följelentők azt a vádat emelték, hogy felkelést akar szítani Volhyniában és e célra felkelő csapatot szervez, annak az ürügye alatt, hogy önkéntes tűzoltóságot akar organizálni. A gróf kastélya Volhyniában Csepetovszka vasuti állomás közelében van. Tegnapelőtt éjjel erős rendőrcsapat jelent meg szuronyos csendőrökkel a kastélyban és mialatt kívül kétszáz kőzák a kastélyt és környékét teljesen elzárták a rendőrök és csendőrök annak minden zugát felkutatták. A kutatás csak hajnalban ért véget, de semmi olyat, ami a gróf ellen felhozott vádat igazolta volna, nem találtak. *Potocki* gróf tiltakozott az indokolatlan zakatás ellen.

— Pénzhamisítással vádolt tanító. *Budapestről* jelentik: Ma este hét órakor egy detektivet küldtek *Wiesner* Károly negyven éves tanító Vörösvári ut 124. alatti lakására. A detektivet azért küldték a tanító lakására, hogy házkutatást tartson a lakásban és bekísérje a tanítót a főkapitányságra, mert — mint azt a detektív a tanítónak elmondotta — az a gyanu merült fel ellene, hogy egy pénzhamisító bardának a tagja. Mikor a tanító meghallotta, hogy mivel vádolják, revolvert vett elő és előbb homlokán, majd mellbe lötte magát. Életveszélyes sérüléseivel a Rókus-kórházba szállították. A tanítót pénzhamisítással vádolják, de bizonyítékok bűnössége mellet még nincsenek.

— Üzleti könyvek. u. m. strazzák, naplók, főkönyvek és irodai szerek Kerpel Izsónál olcsón kaphatók.

— Halál a déli sarkon. *Sidneyből* jelentik: Mawson tábornok délsarki expediciójáról azt jelentik Adelenlandból, hogy a tábornok két kísérője, *Mill* hadnagy és *Mertz* svájci orvos, meghalt. A tábornok és kísérői nem érthették el az Auróra nevű hajót s ezért kénytelenek az egész telet a déli sarkon eltölteni.

— Postacsomag. ajánlott-levél és utalvány feladási könyvek egész vászonkötésben, arany címnyomással kaphatók 1 korona 50 fillérért az Aradi Nyomda R. T. nyomdájában József főherceg-ut 22. sz. a Kossuth-szoborral szemben.

— 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér. 7091

— A legmegbízhatóbbak a Messenger-hoyok Telefon 816.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

TARKASÁGOK.

(Az új lap.) A napokban Budapestén új estilap indul meg, amelynek kiadótulajdonosa *Konéz* Kálmán dr. nagyváradi ügyvéd.

Az új lap szervezési munkálatai már három hétnap óta folytak. Elsősorban természetesen munkatársakról gondoskodtak s többek között egyik aradi kollégánkat is szerződtettek.

Kollégánk a napokban távozott új működésének színhelyére, de még mielőtt elutazott volna, elment a kávéházi törzsasztalhoz. A pitkoló után természetesen nagy bucsuzási jelenetek folytak le.

Ezt végignézte a társaság egyik tagja s megjelölve kérdezte az újságirótól:

— Mi az, maga elmegy Aradról?

— Igen!

— És hová?

— Az új esti laphoz!

— Melyikhez? Amelyiknek *Konéz* a kiadója?

— Igen!

Az érdeklődő ur itt rosszalólag rásta a fejét s aztán mormogva mondotta:

— Ugy? Hát a *Konéz* lapjához? Nna... ahogy maga — *konéz*...

(A polon.) Egy harmadrangu aradi kávéházban alsózás közben Smonca és Smarotzer urak összeveszték. A dolog úgy történt, hogy a párti utcai „Besprechungs” közben Smonca ur úgy vélte, hogy a harmadik ütésnél szabályszerűen az stout alsót kellett volna kijátszani, Smarotzer ur ellenben azt erőszakkal, hogy a zöld ászl. A vita elmérgesedett s közben a két szimpátikus alszó olyan kifejezéseket röptetett egymás fejéhez, amelyek a büntetőtörvénykönyv 252. illetve 261. paragrafusába ütköző becsületsértés és sértalmazás tényálladékát teljesen kimerítették.

Végre Smonca ur dühösen felpattant s rákiáltott partnerére:

— Hallja, és magát rögtön pofonvágom!
A kibicek ijedten húzódtak hátra, de Smarotzer ur pökhendien felelt vissza:
— Azt szeretném én látni!
Smouca urat előntötte az epe s a következő pillanatban hatalmas pofon csattant el.
Általános elszörnyűedés. Még maga Smouca ur is elképedt utólag merészségétől. Csak a pofonütött Smarotzer őrizte meg hidegvérét:
— Na lássa — mondotta diadalmasan — ugye mondtam! Éu nem is láttam, mert — behunytam a szemem!

(Aki nem hazudik.) Két ur ül a kávéházban. Egy idősebb uriember ment arra, mire az egyik ur felemelkedett és mély tisztelettel köszönt. Azután a következő párbeszéd fejlődött ki a két ur között:
— Ki volt ez az ember?
— X. ügyvéd!
— És miért köszöntél neki olyan mélyen?
— Ez egyike azoknak az embereknek, akiket a legjobban tiszteltek. Nemcsak, hogy talpig becsületes, de hazugság még sohasem hagyta el a száját!
— Ugy? Hát az orrán keresztül beszél?

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Ujaradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, február 25.

A verőfényes napok arra engednek következtetni, hogy ezután már enyhe tavaszi időnk lesz, ami fűvés is lenne.

A gabonátétel irányzata lanya.

Elkelt a mai piacon:

500 mm. buza	20 60—21 20
1000 mm. tengeri	8 00—12 —
Rozs	19 00
Árpa	20 00
Zab	20 00

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktörzs.

Tévértéki tudósítás.

Budapest, február 25

Készáru.

Amerika változatlan. Elkelt 20 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Delt	9 óra
	10 óra	11 óra
Buza 1913. áprilisra	11 52—11 53	11 51—11 52
Buza 1913. októberre	12 13—12 14	12 11—12 12
Rozs 1913. áprilisra	9 41—9 42	9 40—9 41
Rozs 1913. októberre	9 61—9 62	9 60—9 61
Tengeri 1913. májusra	7 61—7 62	7 52—7 53
Zab 1913. áprilisra	10 6—10 17	10 03—10 04
Zab 1913. októberre	8 47—8 48	7 73—7 74

Az árak 50 kilogrammonként értendők.

Budapesti értéktörzs (febr. 25)

Osztrák hitel	625 —
Magyar hitel	817 —
4% koronajáradék	83 05
Osztr. magyar államvasút	712 —
Jelzálogbank	431 50
Lezárolóbank	516 50

Hazai Bank	277 —
Magyar Bank	162 —
Keresk. Bank	3600 —
Rimanurányi	712 25
Salgótarjáni	761 50
Közuti Vasút	170 —
Városi Villamos	371 —

Bécsiértéktörzs (febr. 25)

Osztrák hitel	624 75
Magyar hitel	818 —
Osztrák-magyar államv.	703 75
Déli vasút	113 50

A Temesvári Lloyd-társulat terményvesztésének hivatalos ériekzése. (Árak 100 kilogrammonként koronákban értendők.)
213. febr. 25. Buza 75 kilogrammos 20 40—20 50, 75 kilogrammos 20 50—20 60, 77 kilogrammos 20 70—20 80, 78 kilogrammos 20 80—20 90, Rozs (prima) 17 95—18 05, (más) 17 75—18 85, Árpa (sertőz) 19 80—20 20, (takarék) 18 05—19 15, Zab (prima) 19 45—20 15, (más) 18 85—19 25, Tiszta réz (nagy) 11 90—12 10, uj 1 30—10 50, (román) réz 19 15—19 25, u 19 31—10 50, Burgonya 30 kor. (fehér) 5 60—5 70, (rózs) 6 3—5 40.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerdán 1913. február hó 26-án

A Bérlet A) Bérlet

Ivánfi J. a budapesti Nemzeti Színház művésze vendégfellépéssel:

Judit.

Tragédia 5 felvonásban. Írt: Hebbel Frigyes. Fordította: Iványi Jenő. Rendező: Kesztyer Ede.

SZEMÉLYEK:

Judit	Kápolnay J.	Arszad	Polgár S.
Holofernes	Ivánfi Jenő	Daniel	Déli Lajos.
első kapitány	Kahler K.	Samaja	Balázs B.
2-ik kapitány	Keller István	Josna	H. J. J. K. L.
Mirza	Novák Irén	Achior	Herold Ede.
Efrain	Dr. Beregi S.	Sámuel	Varnai Jenő.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTÉR.*

MENYHÁZA FÜRDŐ

a f. évi május 15-én kezdődő idenyre

BÉRBEADÓ.

Ajánlatok külön a fürdőre és lakásokra és külön a vendéglőre, vagy mindenre együttesen is megtehető a borossebesi uradalom jogtanácsosánál (Arad, Luther-utca 2. szám I. em. 6. ajtó.)

Limbeck János és Fia első m. kir. szab. érckoporsógyára és temetés-rendező vállalata Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon 93

Özv. Mihályi Ágostonné szül. Pósz Margit a saját, egy leánya Sommer Nándorné szül. Mihályi Margit, veje Sommer Nándor, unokája Sommer Erzsike, sógornője özv. Vangyel Sándorné szül. Mihályi Rózi, sógora Mihályi Zoltán nevében is szomorodott szívvel tudatja a szeretett és felejtethetetlen jó férj, illetve édes-apa, após, nagypapa, testvér és rokon

Mihályi Ágoston,

az első magyar biztosító társaság nyug. felügyelőjének,

f. évi február 25 én hajnali 2 órakor, életének 60-ik és boldog házasságuk 25 ik évében, hosszas szenvedés után történt jobb-étre szenderültét.

A boldogult földi maradványai február 26 án d. n. 1/2 órakor fogtak Erzsébet királyné-közt 12-ik számú házban a róm. kath. egyház szertartásai szerint tartandó beszterelés után Orosházára szállítva az orosházai temetőben lévő családi sírholtba ujjólagos beszterelés után örök nyugalomra tételni.

Áldott legyen emlékezte!

Arad, 1913. február 25-én. 233

Gyönyörű szép

festőminták érkeztek, nagy választékban, egymint:

C. Klein féle: Virág és csendélet. Modern stíliú tájképek, alakok, vadászképek stb. stb.

30, 40, 60 fillér és 1 korona árban.

Azonkívül csődtömegekből visszamaradt papíráruk, irószerek, üzleti könyvek stb. félárban kiárusítatnak.

DÉCSI GÉZA

könyv- és papírkereskedésében Arad, Forray-utca (Gróf Hunyadi-palota.) Városi és megyei telefon 902.

Csődtömeg

vétel folytán az alatt felsorolt teljesen új könyvek rendkívül olcsó árban kiárusítatnak.

Modern könyvtár: félárban számonként 40 fill. helyett 20 fill., 60 fill. helyett 30 fillér.

Nyugat könyvtár: számonként 30 fill. helyett csak 15 fillér.

Olcsó könyvtár: számonként 20 fillér helyett csak 10 fillér.

Magyar könyvtár: számonként 30 fillér helyett csak 15 fillér.

Tudományos zsebkönyvtár: számonként 60 fill. helyett csak 30 fillér.

Filléres könyvtár: számonként 60 fillér helyett csak 30 fillér.

Azonkívül magyar és német szépirodalmi-, tudományos és jogi művek, torvények, ifjusági iratok, színművek stb. stb. ujonnan félárban.

DÉCSIGÉZA

könyv- és papírkereskedése Arad, Forray-u. Hunyadi-palota. Telefon 902. sz. Vidéki rendelések azonnal pontosan elintéztetnek. 1242

Amerikai és angol formájú gyermek, leány és fiu cipők, vízhatlan

Vadász cipők

6zi és téli, női és férfi cipők a legjobb minőségben és legújabb formában.

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Egységárban

791

K 16-50 és K 20-50 árban

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

ARAD ÉS TEMESVÁR. Divatjukat multa visszamaradt áruk félárban.

Az összes hazai elsőrangú um.: gáosi, beszterozebányai, pinkafői, nagydisznódi és brassói pokrócgyárak

az Erdélyi és bácskai iparú raktár:

Pokróckészítményeinek

Reich B. Károly Fia és Társa

raktára, a legolcsóbb minőségtől a legfinomabb kivitelig páronként, méter és végszámmra a legmegbízhatóbb beszerzési forrása

Cég, Andrassy-tér 6. szám. (Verbos-ház.)
Telefon szám 649. 171 Telefon szám 649.

Hölgyközönség figyelmébe

ajánljuk az **Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz. alatt** levő elsőrendű

himző, rajz és előnyomda műintézetünket,

hol legszolidabb ár mellett elvállalunk összes e szakba vágó munkákat finom és izléses kivitelben, ugyszintén teljes **kelengyék**et is. — Elfogadunk jó osaládból leányokat tanításra.

1011 Kitünő tisztelettel
Wirtschaftler Testvérek.

Hölgyek

szonali segítséget kaphatnak a tisztulási folyamat kimaradása esetén az én eddig utóérhetően ké szimányom által Bevonni kellemes, teljesen ártalmatlan. Naponta érkeznek önként küldött köszönőlevelek. Női orvosi állandóan rendelik. Egy doboz tabella ára kor. 8-60 bérmentre, diszkrét széküldés vámnéhétség nélkül. Kaeschbach gyógyszer rár Nisawerle 160. (Bon. Frankfurt J. Oder.) Kivánára küld a Wiener Versand Stelle. Árjegyzék számos köszönőlevelekkel ingyen. 9421

FIGYELEM!
50.000 pár cipő.

4 pár cipő csak 9 korona.

Több nagyobb gyár fizetésakadályá miatt megvagyok bizva nagymennyiségű cipőknek mélyen leszállított, gyártási áron aluli elárúsítására így tehát eladok bárkinek 2 pár úri és 2 pár női fekete vagy barna fűzőcipőt, galosirozott, erősen szegezett börtalppal, elegáns, legujabb facon. Nagyság szám szerint. Mind a 4 pár csak K 9.— Szétküldés utánvételt mellett.

J. GELB Schuh-Export
Meu-Sander, No. 322.

Kicserélhető vagy a pénz vissza.
1212

Békésmegyében, vasut állomás közvetlen közelében, műut mellett fekvő 1 és 1/2 waggon örlő képességű műmalom és évi 1500 q t jövedelmező vámmalom 50 — 60000 kor.

készpénzzel rendelt ezőtársat keres.

Bővebb és felvilágosító ada'okkal szolgál
1255

Dr. Holländer Lipót,
ügyvéd, Békéscsabán.

Mindenki azt mondja már, hogy

Szeplők, májfoltok

és minden arctisztatlanságok eltüntetésére, továbbá hideg, szeles időben arc és kezek megvédésére legjobb az eredeti

Kárpáti-féle

Benzoe-Creme 1 korona.

és Benzoe-tej szappan 70 fillér utasítással.

Készíti:

KÁRPÁTI JÁNOS 7031

gyógyszerész

Arad, Boros Beni-tér 15. sz.

6 korona rendelésnél postaköltség nem számítatik.

Általánosan kedvelt legjobb hatásu

és ízű **Hajós-féle** most érkezett meg
Csukamájolaj E fontos és nagy táperejű szer kitünő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ara egy üvegnek 2 korona.

Fagydagaganatok

elmulasztására, fagy viszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin“
Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete a „HELOGEN“. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehet mosni. Ara 2 korona.

Kitünő amerikai a „NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.
gummi

Fenti szerek kaphatók az egyedül készítőnél: gyógyszerárán ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —
Hajós Árpád

Valódi brünni szövetek

za 1918. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 15 kor. 1 szelvény 17 kor. 1 szelvény 20 kor.
---	---

Egy szelvényt fekete szalonnához 30.- K-ort, szilvagy felöltőszövetet, turistalódoma, helyenkamarnit, női komfium szöveteket stb. gyári árakon küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetüzletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Orfál választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, meg a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

9344

Eladó

2 drb mén

az egyik fekete Gidrán, a másik sötét almás pej nonius angol telivér. Tudakozódn

Gazdasági Egylet

1260

Békés-Csaba.

ALÁPITTATOTT 1889-BEN

Várhol László

uri és női cipész Arad, Weltzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a téli idényre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legujabb divat szerint férfi-, női- és gyermekcipők készítését, valamint Orthopád cipőket fájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt eszközöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOL LÁSZLÓ,
a legutóbbi honvéderred tisztikarinak szállítója.

Nyomatványok

csinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda r. t.-nél.

Alkalmi vétel és eladások ékszerárnyakban
 arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerárnyakban

Deutsch Izidor
 Óra- és ékszerárnyak
 Weitzer háza-utca, Minorita-palota

Zálogcédlék
 arany és ezüstneműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételre vagy más tárgyra átcsereztetnek.
 Telefon 438. Telefon 438.

Ezelőtt
Bolezni Antal
 féle cipő-fizlet Salacz-utca 2. sz. alatt megnagyobbítva, saját készítésű úri női és gyermek cipők raktára. Elsőrendű munka és anyagból állandó nagy választékban kaphatók. Mérték utáni rendelések a legújabb divat után pontosan készítenek. — Tisztelettel

Czernóczky M.

Pathefonok
 és Pathe-lampek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielné
 Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz. a Fehér Kereszt-tel szemben.

Villanyos zseblámpa
 mindig friss fényt.
 Villanyberendezések, villanyos lámpák.
 Gyarmat gépek, villanymotorok először kaphatók

Kalmár Józsefné
 Arad, Salacz-utca 2. sz. 1631

Használt ólom megvételre kerestetik.

M. kir. államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1912. október 1-től.

Arad-Tövis.							Tövis-Arad.							Arad-Temesvár-Józsefváros.					Temesvár-Józsefváros-Arad.					
Állomások	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Szv.	Tvsz.	Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Vv.	Állomások	Szv.	Szv.	Vv.	Szv.	Állomások	Szv.	Vv.	Szv.	Szv.	
Arad ind.	12:47	2:14	4:04	7:08	8:32	11:16	Tövis ind.	8:16	3:51	10:57	2:05	8:17		Arad ind.	6:15	12:37	4:33	7:10	Temesvár-Jv. ind.	6:00	8:50	2:24	9:38	
Othalom	2:26	4:15			6:43	11:33	Gyulafehérv. (6)	8:31	4:16	11:16	2:30	8:43		Ujarad	6:26	12:49	4:45	7:15	Szentandrás	6:20	9:08	2:42	9:53	
Maroscsicsér	2:37	4:24			6:52	11:43	Alvincz (6)	8:42	4:27	11:27	2:35	8:54		Németság	6:42	1:05	5:03	7:25	Merczifalva	6:38	9:22	2:56	10:08	
Györök Ménes	2:49	4:37			7:07	11:54	Szászvárás (6)	8:53	4:38	11:38	2:49	9:05		Vinga	6:55	1:18	5:19	7:40	Orczifalva	6:44	9:32	3:06	10:19	
Opálos megálló	2:56						Piski (6)	9:04	4:49	11:49	2:53	9:16		Merczifalva	7:06	1:29	5:30	7:51	Vinga	6:56	9:43	3:17	10:30	
Opálos	3:02	4:49			7:17	12:05	Déva (6)	9:15	4:59	12:04	3:04	9:27		Németság	7:16	1:40	5:40	8:03	Ujarad	7:11	9:57	3:30	10:41	
M. Radna (6)	1:21	3:15	5:01	7:45	7:29	12:16	Marosillye (6)	9:26	5:10	12:14	3:15	9:38		Arad	7:28	1:53	5:52	8:15		7:28	10:13	3:47	10:52	
Milova-Odv.	1:22	3:25	5:11	7:57	7:34	12:21	Zám (6)	9:37	5:21	12:24	3:26	9:49			7:45	2:10	6:08	8:25		7:38	10:22	3:56	11:03	
Konop		3:33	5:26		7:44	12:28	Ópálos	9:48	5:32	12:36	3:37	10:00												
Marosborsa		3:49	5:42		7:54	12:33	Györök Ménes	9:59	5:43	12:47	3:48	10:11												
Soborsiu	2:25	4:48			8:10	12:38	Othalom	10:12	5:54	12:51	3:59	10:22												
Zám	2:48	7:01	8:53		8:51	12:43	Arad	10:23	6:05	13:00	4:10	10:33												
Marosillye	8:14	8:16	9:53		9:51	12:48																		
Déva	8:47	8:48	10:27		10:25	12:53																		
Piski (6)	4:00	9:17	10:57		10:55	12:58																		
Szászvárás	4:28	9:45	10:55		10:53	13:03																		
Alvincz (6)	4:43	10:32	11:37		11:35	13:08																		
Gyulafehérv. (6)	5:13	10:53	11:37		11:35	13:13																		
Tövis (6)	5:35	11:27	12:00		12:00	13:18																		

Arad-Nagykikinda

Oda.				Vissza.			
Vv.	Szv.	Vv.	Vv.	Állomások	Vv.	Vv.	Vv.
6716	6702	6712	6714		6713	6711	6701
-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.		I.-III.	I.-III.	I.-III.
—	6:42	1:00	7:24	Arad ind.	5:35	11:12	3:15
—	6:59	1:18	7:42	Ujarad-Kisszentmiklós	5:53	10:57	3:01
—	7:18	1:39	8:02	Zádorlak	5:57	10:30	2:40
—	7:25	1:41	8:10	Ujbodrog	5:55	10:18	2:32
—	7:46	2:12	8:32	Fönlak	4:28	10:05	2:21
—	8:05	2:27	8:48	Németszentpéter	4:28	9:40	1:58
—	8:25	2:35	9:18	Munár	4:15	9:28	1:49
—	8:51	3:01	9:54	Temesnagyfalva	4:02	9:13	1:36
—	9:21	3:31	10:24	Perjámos	3:52	8:45	1:12
—	9:54	4:04	10:57	Pészak	—	8:13	12:48
—	10:01	4:11	11:04	Lovrin	—	7:52	12:31
—	10:28	4:38	11:31	Nagykomlós	—	7:07	11:55
—	—	—	—	érk. Nagyikinda ind.	—	6:30	11:25

Arad-Budapest.

Állomások	Szv. I.-II.	Gy. I.-II.	Szv. I.-II.	Gy. I.-II.	Tvsz. I.-II.	Szv. I.-II.
Arad ind.	5:09	6:30	8:20	11:42	4:16	4:51
Sofronya	5:23			11:58		5:08
Kürtös	5:37	6:51		12:11	4:35	5:25
Lőkősháza	5:52			12:26		5:44
Bánhid major	5:58			12:32		5:51
Országút	6:02					5:56
Kétegyháza	6:10	7:15	9:03	12:42	4:59	6:08
Ujkigyós	6:11	7:16	9:04	12:47	5:00	6:15
Békés-Csaba	6:24			1:00		6:21
Békés-Földvár	6:35	7:34	9:23	1:11	5:19	6:34
Mezőberény	6:43	7:35	9:26	1:31	5:22	6:42
Gyoma	6:56			1:44	5:38	6:55
Mezőtar	7:07	7:55		1:58	5:42	7:03
Pusztá-Tenyő	7:31	8:15	10:06	2:21	6:02	7:11
Szajol	7:36	8:22	10:13	2:28	6:09	7:18
Ujcsász	8:01	8:44	10:38	2:58	6:31	7:40
Táplószecső	8:02	8:45	10:39	3:06	6:32	7:41
Táplószécső	8:24	9:00		3:27		8:02
Táplószécső	8:35	9:08		3:38		8:13
Táplószécső	8:49	9:18	11:09	3:50	7:03	8:25
Táplószécső	9:07	9:28	11:22	4:06	7:15	8:41
Táplószécső	9:40	9:35	11:29	4:27	7:23	9:02
Táplószécső	10:03	9:51	11:45	4:49	7:33	9:24
Táplószécső	10:05	9:52	11:47	4:51	7:35	9:26
Táplószécső	10:20			5:08		9:41
Táplószécső	10:30			5:20		9:53
Táplószécső	10:54	10:23	12:06	5:46	8:12	10:18
Táplószécső	11:11			6:00		10:32
Táplószécső	11:25	10:44	12:38	6:13	8:25	10:45
Táplószécső	11:39			6:27		10:59
Táplószécső	11:47			6:35		11:07
Táplószécső	11:53			6:43		11:15
Táplószécső	12:17			7:07		11:39
Táplószécső	12:23			7:13		11:45
Táplószécső	12:30	11:30	1:25	7:20	8:25	11:52
Táplószécső				7:26		11:58
Táplószécső				7:32		12:04
Táplószécső				7:38		12:10
Táplószécső				7:44		12:16
Táplószécső				7:50		12:22
Táplószécső				7:56		12:28
Táplószécső				8:02		12:34
Táplószécső				8:08		12:40
Táplószécső				8:14		12:46
Táplószécső				8:20		12:52
Táplószécső				8:26		12:58
Táplószécső				8:32		13:04
Táplószécső				8:38		13:10
Táplószécső				8:44		13:16
Táplószécső				8:50		13:22
Táplószécső				8:56		13:28
Táplószécső				9:02		13:34
Táplószécső				9:08		13:40
Táplószécső				9:14		13:46
Táplószécső				9:20		13:52
Táplószécső				9:26		13:58
Táplószécső				9:32		14:04
Táplószécső				9:38		14:10
Táplószécső				9:44		14:16
Táplószécső				9:50		14:22
Táplószécső				9:56		14:28
Táplószécső				10:02		14:34
Táplószécső				10:08		14:40
Táplószécső				10:14		14:46
Táplószécső				10:20		14:52
Táplószécső				10:26		14:58
Táplószécső				10:32		15:04
Táplószécső				10:38		15:10
Táplószécső				10:44		15:16
Táplószécső				10:50		15:22
Táplószécső				10:56		15:28
Táplószécső				11:02		15:34
Táplószécső				11:08		15:40
Táplószécső				11:14		15:46
Táplószécső				11:20		15:52
Táplószécső				11:26		15:58
Táplószécső				11:32		16:04
Táplószécső				11:38		16:10
Táplószécső				11:44		16:16
Táplószécső				11:50		16:22
Táplószécső				11:56		16:28
Táplószécső				12:02		16:34
Táplószécső				12:08		16:40
Táplószécső				12:14		16:46
Táplószécső				12:20		16:52
Táplószécső				12:26		16:58
Táplószécső				12:32		17:0

URÁNIA

1913. február 26. és 27-én
 szerda, csütörtök

SÁRGA CSILLAG

„A villámsujtás“ 2 felvonásban.

Péntek, szombat, vasárnap

DR. GAR EL HAMA III.

Szombaton délután fél négy órakor

Nagy gyermekelőadás
 fél helyárrakkal, óriási műsorral.

21

Női és férfi ruhák vegyi
 tisztítása és festése.

Strucctoll és tollboák festése

Knapp Sándor Arad,

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete.

1205

Felvételi üzlet: Weitzer János-u. sarok a főpostával szemben
 Telep: Magyar-u. 26. Vidéki megrendelések gyors és pontos kiszolgálása.

Gallérok és kézelők
 gőzmosása és vasalása
 tükörfénnyel hófehérré.
 Figyelmes kiszolgálás.

Apró hirdetések.

Ajánlatokhoz.

Leveleket valamely jellege alatt küldjenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert azok semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül nem hozták el nem vizsgál, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Férjhez menne

4000 koronával Budapestről Aradra 36 éves fess, csinosnak mondott özevgy, kisebb aradi építészvállalkozóhoz, esetleg más jobb érzésű egyénhez. Leveleket „Fényképes” jellegre Hernád utcai postára Budapest. 1324

LEVELEZÉS.

Mária és Magdolnának címen a postán (poste-restante) levele van. P. o. 1321

Kéhszemű

vidéki leánynak a községi postán a rendes jellegre levél ment. 1327

Fiatallány

ismeretséget keresem, akit anyagilag is kellően támogatnék. Leveleket „Tartós viszony” jellegre főpostára kérek. 1330

ELLÁTÁS.

Előrendű

pensió kapható uri családnál. Erzsébet királyné-körut 37., II. em. 15. 1320

Idősebb urleány

részére jó házban teljes pensió kerestetik. Ajánlatok „N. B.” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 1326

ALKALMAZÁST KERES.

Egy címes

özvegyasszony egy gyermekkel ajánlikozik egy magányos urhoz vagy gazdatiszthez gazdaasszonynak. 1317

ALKALMAZÁST NYER.

Ügyes varróleányok

jó fizetéssel azonnal felvételnek Várjassy Lajos-utca 150. (vált Választó-u.) 1331

Két ügyes,

hosszu gyakorlattal bíró, az irodai munkálatok összes ágában teljesen jártas hivatalnoknő, mielőbbi belépésre állást keres. Szives megkereséseket Arad, főposta „Pontos” jellegre kérünk. 1332

ÜZLETEK.

Aradhoz közel levő

községben jóforgalmu fűszerüzlet, házzal együtt, italmérés és trafikengedéllyel eladó. Cím a kiadóban. 913

OKTATÁS.

Kereskedelmi szaktanulmányon,

mely már 5 éve áll fenn, újabban a „Gyorsírók gyorsírók társasága Budapest” szakfelügyelete alatt áll és vizsgálatok is a fenti egyesület által kiküldött bizottság előtt történnek. A gyorsírást továbbra is László Lipót ur okl. gyorsírás-tan. adja elő. Március hó 1-én új tanfolyam veszi kezdetét mérsékelt tandíjakkal. Beiratkozni már most lehet. Végzett növendékeim részére az állásközvetítés díjtalan. Telefon 5-13. Ziffer Sándor, Andrassy-tér 21. szám. I. emelet. 718

Zongoratanítónő

napi fél óra oktatás, illetve gyakoroltatásra kerestetik. Ajánlatokat „Zongora” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 1267

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó

10 HP. 6 lőerejű cséplőgarnitúra magyar államvasúti gépgyár gyártmánya, 2 éves. Cím a kiadóhivatalba. 1268

Párisi divatalbum

a legújabb 800 tavaszi eredeti francia színes modell-képpel K 250 kaphatók Pichler Sándor könyv-és papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 308. 5911

LAKÁST KERESNEK.

Gyermektelen házaspár

keres modern lakást, mely áll 2 szobából, előszobából és a szükséges mellékhelyiségekből. Cím a kiadóhivatalban. 1333

KIADÓ LAKÁS.

Jókarban levő

politurozott butorok eladók. Apponyi-ut 7., földszint jobbra. 1323

Jutányosan eladó

jókarban levő Yost féle írógép Bitter Mariskánál, Attila-tér 1. sz. 1322

Üzleti napellenző

(Ponyva) 4 m. széles, teljes vasfelszereléssel, olcsón eladó. Bővebbet Décsi Géza papírüzletében Forray-utca (Hunyady-palota.) 1328

Egy utcai

és egy udvari szobából álló garcon lakás kiadó. Apponyi Albert-körut 1. sz. alatt.

Modern

földszinti lakás, mely áll 5 szobából, előszobából, csukott folyosóval és minden egyéb hozzátartozóból 1913. május hó 1-re gróf Apponyi Albert-ut 1. sz. alatt kiadó.

KÜLÖNFÉLE.

A legpompásabb

zöld paprika izt kapjuk ha levesbe, rártásba vagy szalonnára pár csepp zöld paprika kivonatot cseppen-tünk. Egy üveg Zöld Paprika kivonat ára 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerháza, Arad. 1224

Tavasza!

Az összes legújabb francia divatlapok, minden magyar és külföldi szépirodalmi lap állandóan raktáron. Nagy készlet teljesen új elsőrendű költői és szépirodalmi munkákban félárban. Krausz Paulin színházépület. 1211

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készíthetjük pár perc alatt a Földes-féle rumessentiából. Köztudomású dolog hogy, a legelőkelőbb urházaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 30 fillér. Finom francia és német gyártmányú likőrössentiát, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatu és színű likörök állíthatók elő, üvegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

Takszámeteres

Bér-autok

Telefonszám 816

2281

Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig. Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Batthyányi-utca 16. szám alatt egy szép

I. emeleti lakás

mely áll: 3 utcai, 2 udvari, elő- és fürdőszobából, valamint minden hozzátartozó mellékhelyiségekből, folyó évi

május 1-re kiadó.

Bővebbet: Funkelstein-iroda, Petőfi-utca. 1088

Az Andrassy-téren

az első emeleten

irodának, vagy divatsalonnak alkalmas utcai lakás május 1-re

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban

Vásári hirdetés.

Arad szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy Aradon a tavaszi országos vásár 1913. év március hó 7-ik napján veszi kezdetét és 5 napig, vagyis 1913. év március hó 11-ig bezárólag tart. Arad, 1913. február 16.

A városi tanács.

Aki rosszul érzi magát,

igyék egy üveg eredeti

Kárpáti-féle

epohajtót,

mely a legkiválóbb fájdalom-mérséklő gyomororvosság hálszes, lsa édes, hatása gyors és biztos, 1 üveg utasítással 40 fillér, 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerártervező 1878
ARAD, BOMBA BÉNY-ÉK.

1568-1913.

kh sz.

Hirdetmény.

Az utóbbi időben többször előfordult, hogy ragadós száj és körmőfájással fertőzött helyekről a tejkereskedőkhöz és innen a termelőkhöz küldött tejek kannák közvetítették a fertőzést. Az ilyen esetek azt bizonyítják, hogy a tejszállításához használt edényeket sem a tejtermelők, sem pedig a tejkereskedők nem tisztogatják kellő gondnal, minek következtében azok ragadós betegségek fenállása esetén a betegség ragályanyagának szertehurcolásával egy az embert, valamint az állategészségügyet állandóan veszélyeztetik. A ragadós állatbetegségek, főleg pedig a ragadós száj- és körmőfájás ilyen uton történő szertehurcolásának megakadályozása céljából közegészségi szempontból meghagyom, hogy a tejszállításhoz használt edényeket, kannákat használatba vétel előtt a tejtermelők, kiürítés után, illetőleg visszaküldés előtt, pedig a tejkereskedők és mindazok az egyének, akik üres tejes kannákat, edényeket szállítanak, bő vízzel tisztítsák meg és az azoknak állandó tisztántartására kiváló gondot fordítsanak.

Ezen teendők elmulasztása kihágást képez, a mely kihágás 200 koronáig terjedhető és az 1901. évi XX. t. cz. 23. §-ában megjelölt célokra fordítandó pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig megfelelő elzárással büntetendő

Arad, 1913. évi január hó 30.

Greén,

h. főkapitány.

Nagymennyiségű maculatura eladó.

A Luxus Garage csukott és nyitott

Béruitói

Telefonszám 826.

nyug helyi, mint vidéki turákra legmáltányosabb árban a közönség rendelkezésére állnak. — Legmegbízhatóbb Boyok ugyan-csak fenti telefon szám alatt rendelhetők. Szolgálat reggel 6-tól éjjeli 12 óráig. Iroda garage József főherceg-ut 17. 744